

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovedi. — Udje „Katol. Školskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprijema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvirske za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nas zaprte reklamacije so poštnine proste.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

se vrši

na velikonočni tork, dne 29. marca 1910
v Mariboru.

Dnevni red:

1. Naša politika, govori dr. Ivan Šusteršič, voditelj Vseslovenske Ljudske Stranke.
 2. Davek na vino, govori Ivan Roškar, načelnik Slovenske kmečke zveze.
 3. Poročilo o delovanju S. K. Z., govori dr. Anton Korošec.
 4. Volitev načelnosti.
- Načetek ob 11. uri predpoldan.**

+ Dr. Karl Lueger.

Veliki voditelj nemških katoličanov v Avstriji, prvoroditelj krščansko-socialne organizacije v naši državi, podjetni večletni župan prestolnega mesta Dunaja, dr. Karol Lueger, je mrtev. Izdahnil je svojo dušo zadnji četrtek, dne 10. marca zjutraj ob 8. uri 5 minut.

Cel Dunaj je zajokal, ko je izvedel za smrt svojega največjega župana. Ogromna množica pred mestno hišo je začela na glas ihteti, sivi možje, mladeniči, žene in dekleta — vse je plakalo. Bili so pretresljivi prizori.

Smrt je stoprav pokazala, kako priljubljen je bil dr. Lueger pri ogromnih množicah ljudstva. In ta priljubljenost ni bila samo v krogu ožjih znancev ali pa v vrstah enega stanu, ampak vsi sloji ljudstva, ubogi in bogati, visoki in nizki, so s svojim odkritim sožaljem pokazali, kako so čislali in spoštovali svoje župana in voditelja.

Veliko je storil dr. Lueger v gospodarskem oziru za svoje mesto Dunaj, in mnogo je delal in dosegel na političnem polju za svojo krščansko-socialno stranko pri avstrijskih Nemeh. Ampak ni to, kar mu je priborilo splošno, neoporekano priljubljenost in spoštovanje pred vsem ljudstvom in vsem svetom. Tudi drugi so veliko delali in se trudili za enake cilje, to-

da sirji krogi ljudstva so beležili smrt s hladno krvjo, brez ganutja. Kar je dr. Luegerja tako visoko dvignilo, tudi nad visičino velikih mož, je bilo sicer neumorno, naporno delo za blagor ljudstva, toda zvezzano z najčistejšo, z najnežnejšo nesebičnostjo. Dr. Lueger je delal res veliko, a delal je samo za druge, za svoje načrte, za svoje ljudstvo, nikdar pa za svoj žep. In to ga je priljubilo pri vsem ljudstvu ter izsililo tudi pri njegovih najhujših političnih nasprotnikih neomejeno spoštovanje. Velikansko, a popolnoma nesobično delo za ljudstvo, to je ona slava, katera obdaja s tako čudovito silo dr. Luegerjevo ime pred celim svetom.

Dr. Lueger je ljubil svoje ljudstvo, in zato je od vsega začetka svojega delovanja nastopil proti dvema najhujšima sovražnikoma krščanskega ljudstva, proti judom in liberalcem. Čeprav sta judovstvo in liberalizem bila najtesnejše zvezzana, in najmočnejše zvezzana ravno na Dunaju, vendar se ni ustrasil velikega dela, ampak ravno tukaj je začel in izvojeval svoj boj proti obema. Krščanska misel je zopet zavladala v javnem življenju na Dunaju, ter se polagoma začela Siriti v vse pokrajine naše države.

Boj proti izkorisčevalcem ljudstva je bil načrt za vse njegovo delovanje, zato so sli za njim vsi stanoi, ki so bili tlačeni, delavstvo, obrtniki, kmetje. Dr. Lueger je dvignil te stanove do politične veljave, ter strl moč meščanskih kapitalistov, bodisi da so bili krščeni ali nekrščeni.

Ker se je boril proti krvici, ni mogel biti, in tudi ni bil neprijatelj tlačenih narodov. Dr. Lueger sam ni bil nikdar slepostraten v svojem narodnem naziranju, ki bi smatral vse druge narode za manj vredne v državi. Nam Jugoslovom je bil celo srčno naklonjen in je govoril rad z veliko prisrčnostjo o južnih Slovanih. Ves čas svojega življenja je grajal krivico, ki se godi nemažarskim narodom na Ogrskem, kjer jim krati pod judovskim vplivom stoeče madžarstvo najpotrebnejše narodne pravice. Še na smrtni postelji je opozoril svojo stranko, naj v tem smislu uravnava svojo politiko nasproti ogrski državni polovic.

Sedaj je ta plemeniti mož mrtev. Njegovo truplo so položili v ponedeljek, dne 13. marca v hladni grob. Pokopali so ga med ogromno udeležbo, kakor kneza, katerega je poknežila ljudska ljubav. Z Luegerjem je legel v grob največji mož sedanje dobe. Z njim je umrl eden največjih krščansko-socialnih organizatorjev na svetu. Pokoj njegovi duši, slava njegovemu imenu!

On pa soper:

"Ti".

"Nú, ne bodi govedina", mi pravi, "ti delaš?"

"I, kaj pa, saj vidiš."

Zmajal je z glavo in djal potihoma.

"Nekaj ti bom povedal. — Veš, tudi jaz sem delal. In veš, kaj sem zasluzil?"

Jaz ga gledam.

"Koga?"

"Steklenico žganjice."

Ne pijem žganjice, sem rekel precej slabe volje, a sem bil že pripravljen, da grem z njim pit.

Pokusil sem pijačo.

"Ni slaba."

"Prava droženka, kolega, le potegni."

"In zopet sem pil."

"Ampak to ti rečem", pravi kolega, "če poveč to Ludviku, potem te nabijem."

"Ne bodi vendar ... Saj še niti tukaj ni".

"Če bi slušljivo prišel ... Gotovo je, da še pride danes v urad, čeprav pjan."

"Ne povem mu, budi brez skrbi."

Se en počirek slastne žganjice in šel sem delat ...

Ni bilo dolgo, kar pride nekdo naglih korakov. Pogledam. A, Ludvik. Ampak kislega obraza, kakor bi jedel kislega kumare.

Delam se, kakor bi ga ne videl, vglobljen v nekak akt.

"Nú ali se me ne vidi, kaj?" je rekel jeno.

Vedel sem tako, da je že smu.

"A kolega Ludvik, Bog vas živi!"

"T ho bodite no ... kaj vas briga."

Sedaj pa res nisem vedel, kako naj umemem ta edgovor. Ujezil me je pa vsekako.

Luegerjeva rodbina je kmečka. Njegov oče je kot kmečki sin prišel k vojakom na Dunaj in ondi ostal. Bil je sluga na državni tehniški delavnici. Mati je imela po smrti moževi trafiko. Karol Lueger je bil rojen dne 24. oktobra 1844. Z 22. letom je napravil doktorat za pravo. Posvetil se je odvetništvu, katero je opustil, ko je postal župan dunajskega mesta. Oženjen ni bil nikdar, zapušča dve neomoženi sestri.

Ko so v četrtek zdravniki, ki so čuli ob Luegerjevi postelji, spoznali, da se bliža neizprosna smrt, so obvestili njegove ožje prijatelje in občinske svetnike. Na sredi bolniške sobe se je postavila podoba Križanega, tista podoba, ob kateri je Lueger prisegal kot dunajski župan.

Bolj ko se je bližalo jutro, tem manj življenja je bilo v bolniku. Ob 7. uri zjutraj so zdravniki konštatirali, da udarja srce bolnika 120krat na minuto. Smrt se je bližala z vsako sekundo ...

Bilo je krasno jutro; veličastni solnčni žarki so prisjali skozi okna dunajske mestne hiše, v kateri je umiral župan dunajski — dr. Lueger.

Malo pred osmo uro je zdravnik dr. Kapsamer naznanil zunaj bolniške sobe čakajočim, da bela žena končuje svoje delo ...

Prijatelji, zdravniki in vsi, ki so bili v sobi, pokleknejo okrog postelje, in v vroči molitvi prosijo za srečno smrt svojega ljubljene.

5 minut po 8. uri v jutro je zdravnik dr. Pupovac konštatiral, da je dr. Lueger izdihnil svojo plemenito dušo. Okoli klečeči so ihče nadaljevali molitve za rajnega. Nad dunajsko mestno hišo so zaplapole črne zastave. Mrtvaški zvonec votivne cerkve pa je naznanjal cesarskemu Dunaju, da Luegerja ni več med živimi.

Ko sta predzadnji tork vstopila v bolnikovo sobo dva njegova prijatelja, ter sta ga pozdravila s „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, slišal se je zelo tih in zamolkel odgovor: „Na veke! amen.“ To so bile zadnje Luegerjeve besede.

Za dr. Luegerja se je opravljalo mnogo molitev in pobožnosti. Vse dunajski cerkve so bile polne vernikov, ki so prosili Vsemogočnega za svojega ljubljenega župana.

Pred dunajskim rotovžem se je pa vedno trlo tisoče ljudi, ki so nestrpno in trepetajočega srca pričakovali novih vesti.

Ludvik pride k meni. Gledam ga, on pa mene.

"Vi ste pili žganjico. Morala je biti kaj dobra droženka."

Čudil sem se v resnici njegovemu finemu nosu. Bi kaj dober za policijskega psa, škoda da ni.

"Kaj pa", mu odgovorim. "Mislite, da bom pil špirit?"

"Kje se pa dobi tako blago."

"Nisem si mogel kaj, da bi mu ne reknel, čeprav mi je obljudil oni drug tovariš, da me nabije, če komu povem."

"To je privatno blago!"

"A, a, darilo kaj?"

"Seve, darilo ..."

"Dajte no poskusit."

"Idite h kolegu Herku. On je dobil."

Ludvik je naredil kisel obraz.

"Ta ne da."

Meni pa šine še zlobnejša misel v glavo.

"Veste kaj? ... Le idite in če poreče, da nima več, pa sežite v papirni korb med papirje. Tam je steklenica."

Ludvik je bil zadovoljen, vzel nekak akt in šel k njemu. Kako sta se imela, ne vem, le to vem, da se je za kakih deset minut vrnil dobre volje ter me hotel objemati, kakor bi bil njegova babica.

Kmalu za njim pa pride tudi tovariš. Videl sem, da je silno jezen. Pa sem pomisli. "Sedaj le me nabije." In skesan sem čakal najhujšega.

Ta pa se postavi pred mene in začne.

"Ti."

"Nú, kaj."

"Govedo."

"Prosim, pogledi bolje."

"Kaj sem ti rekel?"

Po bliskovo se je po Dunaju raznesla tužna vest... Cesarska prestolica se je preoblekl v žalno obleko. Vse je pobito, vse žaluje. Od vseh strani prihajo brzjavna sožalja. Cesar in več članov cesarske hiše je izrazilo svoje sočutje in sožalje.

Tako po smrti so se zbrali k seji občinski svetniki, vodstvo krščansko-socialne stranke in razne druge korporacije, da izrazijo svoje globoko sožalje, ter da določijo vse potrebitno glede pogreba.

Mrlja so položili v dragoceno rakev, okinčano z belim damastom. Mrlja so postavili v veliki ljudski dvorani dunajske mestne hiše. Tam, kjer je toliko navduševal v ognjevitih govorih zbrano dunajsko ljudstvo, tam je ležal sedaj na paroh, največji mož današnjih dni — dr. Lueger.

Povodom smrti dr. Luegerja so Njih ekselencija premilostljivi knez in škof odposlali nastopno brzjavko:

„Veleslavno mestno svetovalstvo

Dunaj.

Zalostna vest o smrti mnogozaslužnega župana in velikega patriota dr. Luegerja, me je globoko pretresla, in prosim, kot dvakratni gost v mestni hiši sprejet od dr. Luegerja kot hišnega očeta mesta Dunaja, da sprejmete izraz mojega prisrčnega sožalja vsled smrti preprisanega in značajnega katoliškega moža, za čigar ozdravljenje sem doslej prosil Boga, in za katerega večno vzveličanje hočem odslej moliti.

Dr. MIHAEL NAPOTNIK,
knezoškof.“

V ponedeljek, dne 14. marca t. l., na dan pogreba, so premilostljivi nadpastir v stolni cerkvi ob 10. uri služili zadušnico za rajnega.

Kako prisrčno so ljubili Dunajčani rajnega svojega župana, se najbolj spozna iz globoke žalosti, ki je zavladala ob smrti Luegerjevih na cesarskem Dunaju. Z vseh hiš pripeljalo črne zastave.

Ogromne množice ljudstva hitijo v veliko dunajsko mestno ljudsko dvorano, kjer leži na paroh dr. Lueger. Mlčna vojaška straža komaj vzdružuje mir in red. Pritisk po ulicah krog mestne hiše je velikanski. Sleherni Dunajčan bi rad šel kropit svojega župana. Matere čakajo s svojimi otroci po cele ure, predno pridejo do krste, da bi svojim malim pokazale onega moža, ki je bil tako prisrčen prijatelj mladine. Ljudstvo z dežele hiti neprestano v cesarsko prestolnico, da bi videlo svojega političnega voditelja vsaj mrtvega. Po vseh dunajskih cerkvah se glasijo neprestano otožni glasovi vernikov, ki v pobožnih molitvah prosijo Boga za dušni dobrobit dr. Luegerja.

Vse v krščanskem duhu pisano avstrijsko časopisje, pa tudi drugi zmernejši listi vseh strank pišejo obširno o vseh podrobnostih Luegerjevega življenja in delovanja ter hvalijo njegove zasluge.

Avstrijsko judovsko časopisje pa v teh resnih dneh, ko je ležalo mrtvo telo Luegerjevo na paroh, ne more brzdati svoje nesramne židovske strasti in zloparjem laži in zavijanja udarja po umrlem. Izmišljajo različne dogodljaje iz Luegerjevega življenja, samo da bi zmanjšali sloves njegovega dobrega imena.

Z naravnost kraljevskim sijajem se je vršil v ponedeljek, dne 14. t. m. pogreb dr. Luegerja. Ob tej priliki se je pokazala vsa ljubezen in spoštovanje, ki ga je gojilo dunajsko prebivalstvo do svojega rajnega župana. Nikoli še ni Dunaj tako žaloval, kakor ta

dan. Že na vse zdaj se je začelo ljudstvo zbirati v onih ulicah, po katerih se je imel pomikati sprevod. Pogreb se je otvoril ob pol 12. uri dopoldne. Potem ko je župnik votivne cerkve prelat Mord blagoslovil mrlja, so med zvonjenjem vseh dunajskih zvonov dvigili težko krsto na gala-voz.

Predno se je začel pogreb pomikati, je izgovoril dunajski podžupan dr. Neumayer nekaj besedi rajniku v slovo. Mogočni izspred se je začel nato premikati. Pogreb so otvorili ognjegasci, sledila so odposlaništva, uslužbenec mestnih podjetij z v črno tkanino zavitim zastavami, veliko pevskih društev, deputacije društev, korporacij, strokovnih društev, katoliške dijaške zveze v žalobnih oblekah, duhovni redovi in dunajске fare, 18 voz z venci, veliko vencev so že odpeljali ponoči na pokopališče. Nato se je pripeljal galavoz. Stražili so ga z bakljami v rokah: 16 uradnikov predsedstvenega urada, 16 katoliških dijakov, 8 meščanskih strelec, 8 strelec Deutschmeistrovega polka in 16 slug v gali. Uslužbenec mestnega pokopališkega zavoda so nosili župansko zlato verigo in rajnikove redove. V šestih kočijah so se nato peljale rajnikove sestre, soproge treh dunajskih podžupanov, magistratnega podravnatelja in sestre strežnice, trije mestni sluge v gali, mestno uradništvo, okrajna zastopstva, predsednika gospiske in poslaniške zbornice z gospozborničnimi člani in s poslanci, namestnik deželnega maršala, deželni odbor in deželni poslanci, vsi nižjeavstrijski župani, deputacije mest, častniške deputacije, člani dunajskih okrajin in nižjeavstrijskih okrajin Šolskih svetov, deputacije vodstev mestnih šol, ubožnih očetov in zadruž, mestni sluge, ognjegasci oddelki.

Pogreb se je pomikal čez Ring. Pred državnoborskim poslopjem je pogreb obstal. Od rajnika sta se tu poslovila zbornični predsednik dr. Pattai, in namestnik deželnega maršala, baron pl. Freudenthal.

Po Pattai-ovem in Freudenthalovem govoru pred državnoborsko palačo, se je pomikal pogreb naprej po Ringu in skozi Koroško cesto v cerkev sv. Stefanu, kamor je došel pogreb ob 1. uri popoldne. Pred glavnim vhodom je čakal cesar na pogreb. Velikanska cerkev je bila vsa prevlečena v črno. Prižgane so bile vse sveče. Na evangelijski strani pred velikim oltarjem je bil pripravljen klečnik za cesarja, za cesarjem so stali nadvojvode, nasproti cesarju pa zastopniki tujih vladarjev. Za posebnimi odposlaniki so stali člani stolnega kapitela, na epistleski strani so pa stali kardinal nadškof dr. Gruscha, zastopnik sv. Očeta papeža Pija X. nuncij Granito di Belmonte. V spodnjih klopeh so sedeli na levi najvišji dvorjani, na desni pri dunajskem dvoru poslaniki, skupni ministri, ministrski predsednik Bienerth z ministri, zbornični predsednik, namestnik nižjeavstrijskega deželnega maršala, generali, načelniki uradov. Cerkev je bila natlačeno polna. Špalir so tvorili ognjegasci. Nadvojvodinje so prisostvovale cerkveni slavnosti v cesarskem oratoriju. V spodnjem presbiteriju so sedeje rajnikove sestre, podžupani in mestni ter občinski svet. Ko so dvignili krsto z galavozom, je blagoslovil rajnika pred velikimi vrti nadškof koadjutor dr. Nagl. Med petjem „Miserere“ so nesli rajnika, za katerim je korakal cesar, v veliki presbiterij, kjer je sledil drugi blagoslov. Cesar je nato zapustil presbiterij in se podal skozi mali zagrad v svoj voz. Krsto so med tem dvignili in jo nesli med zvoki velikih sv. Štefanovih orgelj nazaj skozi velika vrata na galavoz. Pogreb je nato korakal po Rothenthurnstraße, Franz Josefs Kai, Aspernski trg, kjer so zasedli pogrebei pripravljeni kočije in se odpeljali na centralno pokopališče. Začasno so položili Luegerjevo truplo v grob njegove matere. Ob odprtih gomilih so govorili podžupan dr. Porzer in dr. Gessmann; prvi v imenu občinskega sveta, drugi v imenu vodstva krščansko-socialne stranke, mestni svetnik Wessely za meščanski klub,

magistratni ravnatelj Appel za mestno uradništvo, prof. Avrel Popovič za Rumunce. Pevsko društvo avstrijskih železniških uradnikov je zapelo Goethejevo „Wanderers Nachtmied“, nakar so izročili dr. Luegerjeve zemeljske ostanke materi zemlji.

Pogreb je bil ob 1/4. uri popoldne končan. Množice ljudstva so stale v gostem špalirju do centralnega pokopališča. V sprevodu in ob straneh je bilo najmanj 1/2 milijona ljudi. Za krsto je stopalo najmanj 50.000 oseb, med njimi 800 nižjeavstrijskih županov. Tirolci in Rumunci so odposlani do stopljanja v narodnih nošah. Pred krsto so vozili na 15 vozov vence, večino vencev so pa morali pustiti na rotovžu.

Mala politična naznanila.

Dne 11. sušca: Vojni sporazum med Rusijo in Bolgarijo je gotova stvar. Rusija se je zavezala, da bo branila Bolgarijo v slučaju njene vojne s Turčijo. — Turčija je dovolila Srbiji zgradbo Adrijanske železnice. — Iz Harbina se poroča, da proglaši japonski cesar priklopilje Koreje.

Dne 12. sušca: Iz Aten se poroča: Sedaj, ko se je smatral položaj kot izboljšan, so se razmere ne nadoma zopet tako izpremenile, da se ne ve, ali bodo odstopili zopet nekateri ministri, ali se zgodilo kaj popolnoma neprizakovane. — Berolinske vesti potrjujejo, da pojde srbski kralj Peter v Carigrad. Tozadnevno sporazumljene se je po berolinskih vesteh doseglo na ta način, da bo Srbija v slučaju vojne med Bolgarijo in Turčijo vsaj nevtralna, Turčija pa da Srbiji za to zažeji trgovinske olajšave. — Ruski zunanjji minister Izvolski namerava v dumi poročati o pogajanju z Avstro-Ogrsko, da nastanejo zopet normalne diplomatske zveze med Avstro-Ogrsko in Rusijo.

Dne 13. sušca: Bolgarski kralj Ferdinand utegne tekom tega tedna obiskati turškega sultana. — Dne 16. t. m. sprejme papež nemškega državnega kancelarja Bethmann-Hollwega. — V Saragosi v Španiji se je vršil shod katoličanov, naperjen proti posvetnim šolam. Po shodu je prišlo do sponda med udeleženci shoda in njih nasprotniki. Policija je morala potegniti sablje.

Dne 14. sušca: Francoski listi so mnenja, da se bo skoro gotovo izvršilo sporazumljene med Bolgarijo in Turčijo z ozirom na to, ker bolgarski kralj potuje na nasvet Rusije v Carigrad. Pride do zvezne balkanskih držav s sporazumljenvjem Turčije. — V Atene prihajajo iz cele Grčije odposlanstva kmetov, ki zahtevajo parcelacijo in razdelitev zemlje. Po celih deželih narašča gibanje med kmeti. — V parlamentarnih krogih se trdi, da bo češki deželni zbor v drugem tednu meseca aprila zopet sklican.

Dne 15. sušca: Cesar je danes sprejal v avdijenci ogrskega ministrskega predsednika grofa Khuen-Hedervaryja ter pritrdiril njegovemu načrtu o razpustu ogrskega državnega zbora, ki bo razpuščen dne 22. sušca. — Danes je bil princ Liechtenstein soglasno izvoljen za političnega voditelja nemške krščanske stranke.

Razne novice.

* Imenovanje. Naučni minister je imenoval g. dr. Avgusta Žigona za amanuensisa na licealni knjižnici v Ljubljani.

* Deželni šolski svet je v svoji seji dne 10. t. m. sklenil, da se razširi petrazredna ljudska šola pri Sv. Tomažu pri Ormožu v Črnomedinu.

* Iz pošte. Poštna ekspedientinja Frančiška Zinauer v Grižah pri Celju je dobila mesto poštno ekspedientinje pri poštnem uradu v Rečici.

Tovariš se je neprestano smejal in mi kazal z očmi Ludvik, ki se je počutil kaj dobro pri svojem špiritu. Vendar se je meni jelo dozdevati, da se smeje meni.

Pravim mu potihem.

„Za Boga, kakega zlojega si pa kupil?“

„Pravega ljutomeržana...“

„Kaj blazniš?... Ta jesih, ljutomeržan...“

Tovariš se je že boj smejal.

„Gotovo. Le pokušaj!“

In podal mi je svojo steklenico, kjer pa že ni bilo več mnogo v nji.

Pokušam.

„Nebeška kapljica... Pokušaj pa ti mojo vino, boš pa videl, da te je nekdo ocigani!“

„Misliš...“

Ko bi kdo videl njegov obraz, ko mi je rekел ta misliš...“

„Pa vendar nisi...“ sem ga vprašal jezno.

„Kaj pa... jesih sem ti kupil, da boš vedel držati jezik drugekrati.“

„In ta?“

Pokazal sem na Ludvika.

„Pje špiritus z vodo, en se počuti dobro. Le ti si tako izbirčen.“

Bil sem užaljen. Da me je tovariš tako opeharil in jaz bil taki bedak, da sem v veri, da se žrivojeva oba s kisllico, samo da Ludvik pije špirit in ga hvali, me je porabilo. Pol steklenice, to je četr litra, izpiti jesih, naj poskuši kdo. Šel sem jezen v svoj urad in še do tja sem slišal, kako se je tovariš krohotil...

„Nú le počakaj“, si mislim, „tudi moja glava ni vrazilna na zelinku. Posvetim ti že še...“

„Govedo“, pravim mirno.
Skoro bi jeze počil.

„Ti, ne imej me za norca. Ta pijan zlodej mi spije vso droženko.“

„Kaj morem jaz za to?“

„Zakaj si mu rekel?“

„Lagati se ne sme. Zakaj nisi skril!“

„Kaj pomaga. Ta človek najde itak.“

„Potem se pa znosi nad njim.“

Vendar tovariš tega ni naredil. Odšel je silno jezen, trdeč, da mi nikdar več ničesar ne da.

To mi pa ni bilo posebno po godu. Tahtal sem, kako bi ga spravil v dobro voljo. Pa sem si domislil. Šel sem k njemu. Storaj bi me vrgel čez stopnice.

„Kolega, oprosti. Nekaj sem si zmislil.“

Pogledal me je čez ramo.

„Nú...“

„Ladvika bova potegnila.“

Tako je bil prijaznejši.

„Kako?“

„Le poslušaj. Še imas kaj droženke?“

„Menda je prešteješ na kaplje. Drugo je vse izpila ta mrha. Pa z enim duškom...“

Tovariš se je pripravljal, da bi se zopet razjezel.

„Nič ne de. Jaz kopljam špirita. Ostanek droženke in špirit pomešava z vodo. In s to pogristiva Ludvika. Nješovemu kosmetemu grlu je to vse eno, da le „vrežo“. Bil je zadovoljen.

„Ampak“, pravim, „tudi midva bodeva morala pit.“

„Seveda.“

„Kako to narediti.“

Nekaj časa sva tuhtala, pa si zmislil tovariš.

„Tako bo. Tri polinterske, črne steklenice si morava

preskrbeti. V eni naj bo špirit namešan z vodo, v ostalih dveh, in ti bodeta za naju, pa vino, da ne bova pijana.“

Jaz sem bil s tem predlogom prav zadovoljen, posebno, ker je tovariš rekel, da to vse on preskrbi na svoje stroške.

Dogovorila sva se še, da ne bo kake pomote, kako naj najini steklenici zaznamuje, in on se je spravil na delo.

Jaz bi gotovo storil bolje, če bi to stvar, če že ne pustil pri miru, vsaj sam preskrbel.

Za eno u

Iz finančne službe. [Prestavljeni so: davčni oficijal Otokar Horvat iz Gröbminga v Celje, provizorični davčni asistent Walter Haditsch od davčnega referata v Celju v Feldbach, davčni oficijal J. Vodlak iz Celja kot davčni kontrolor k Sv. Lenartu v Slov. gor., davčni asistent Karl Jazbec iz Laškega trga v Wildon. Imenovan je višji gimnazijec Anton Mesarič z Ljubljane kot davčni praktikant pri davčarji v Ormožu.]

* **Iz šole.** Za nadučitelja na ljudski šoli v Bočni je imenovan stajni učitelj na Vranskem, Jožef Bizjak. Na ljudski šoli v Novicerki je postal stalen tamošnji učiteljski suplent Rudolf Zupanek, na deški ljudski šoli v Slovenski Bistrici tamošnji začasni učitelj Robert Zrnko, na ljudski šoli v Liboji stalna učiteljica v Zibiki, Roza Vidali, na ljudski šoli pri Sv. Martinu pri Gornjemgradu tamošnji učiteljski suplent Alojz Krajne, na ljudski šoli v Dobrni tamošnja učiteljska suplentina Helena Levstik, na ljudski šoli v Bočni stalna učiteljica v Polzeli, Jožefa Koderman, na ljudski šoli v Dramljah tamošnji učiteljski suplent Jurij Sevnik. Delavska učiteljica v Trbovljah, Ljudmila Arzenšek, je imenovana za delavsko učiteljico v Bučah.

* **Razpisana učiteljska mesta.** Na petrazredni deški ljudski šoli s tremi paralelkami v Celju (okoliš) je razpisano mesto učitelja, na 2razredni ljudski šoli pri Št. Lenartu nad Laškim mesto nadučitelja. Prošnje do 10. aprila. — Na 6razredni ljudski šoli v Poljčanah je razpisano mesto stalnega učitelja. Prošnje do 15. aprila.

Promocija. Sodni praktikant v Gradeu gospod A. Rakun je bil dne 12. marca na graški univerzi promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

* + **Anton Medved.** V soboto je zadela Slovence zopet velika nesreča. Izgubili smo najboljšega slovenskega pesnika sedanjih dni. Na Turjaku je izdahnil namreč v soboto ob 7. uri zvečer svojo plemenito dušo slovenski pesnik in tamošnji župnik preč. g. Anton Medved po kratki, a mučni bolezni. Pesnik je namreč umrl na akutnem napadu na čreva. Zamotala so se mu namreč čreva, in vsaka bolniška pomoč je bila brezuspešna. Anton Medved je bil rojen v Kamniku dne 18. maja 1869, v mašnika posvečen 23. julija 1892. Bil je v različnih župnih kaplan, dokler ni dobil župnije Turjak, na katero je bil nameščen v aprilu 1908. Pogreb se je vršil 15. t. m. Njegovo truplo prepelejo v Kamnik, kjer bo umrli pesnik pokopan. Medved je bil pesnik „Dom in Sveta“. Ko je pokojni dr. Franc Lampe ustanovil „Dom in Svet“, mu je bil Medved med prvimi sotrudniki, njegova opora, njegov ponos, njegova nada. Z moško zvestobo je ostal Medved pri tem listu, ki ga je obogatil z neštetimi biseri svoje poezije. Medvedovih poezij sta izšla dva zvezka, v posebnih knjigah tudi tragediji „Kacijanar“ in „Za pravdo in srce“. Mnogo poezij pa je še, ki niso zbrane v teh publikacijah. Svetila mu večna luč!

* **Srce Jezusovo** in hrvaška mladina. Dne 22. februarja je predstojnik za nauk in bogocastje na Hrvaskem izdal sledenči razveseljivo naredbo: Pred 10. leti se je posvetila hrvatska katoliška mladina božanskemu srcu Jezusovemu in poslala ob tej priliki svetu očetu papežu album s 60.000 podpis in zlato srce, ki je bilo izročeno svetemu očetu ob priliki romana v Rim. Povodom desete obletnice posvetitve hrvatske mladine božanstvenemu srcu Jezusovemu, se je v Zagrebu sestavil odbor, pod pokroviteljstvom nadškofa dr. Posiloviča v svrhu, da med katoliško mladino dostojo proslavi dan 3. junija kot praznik presvetega srca Jezusovega kot dar sv. očetu papežu. Z ozirom na to smatram za potrebljivo, da ukazujem: Na dan 3. junija 1910 ima vsa katoliška mladina na vseh učnih zavodih kraljevine Hrvatske in Slavonije praznik. Po sv. maši naj učitelj šolski mladini raztolmači znamenitost in svrhu tega praznika.

* **Proti spremnima skupinjam se je začelo zadnji čas po Avstriji precejšnje gibanje.** Odločno je sedaj nastopila „Učiteljska Zora“, glasilo učiteljskega društva v Mostaru med bosanskimi Hrvati. To je bilo do sedaj res malo čudno, da so morali vsi dečki, ki so hoteli vstopiti v srednje šole, na gimnazijo ali na realko, tudi če so prinesli seboj dobro spričevalo, vendar je delati se posebno izkušnjo, da se jih je sprejelo. To izgleda približno tako, kakor če bi zahtevali na vseučilišču sprememni izpit od onih dijakov, ki imajo zrelostno izpričevalo. Marsikateri nadarjeni deček lahko propade pri taki izkušnji, ker ga je malce strah, ali pa ker se ne zna v tujem učnem jeziku dobro izraziti. Upamo, da na naših slovenskih srednjih šolah ne bo več te cokle.

* **Spisovateljem** slovenskih učnih knjig na znanje. Da se prepreči nepotrebljena konkurenca pri spisovanju slovenskih učnih knjig, je deželni odbor kranjski sklenil, da bo odslej podpiral izdajo samo tistih učnih knjig, katerih pisatelji naznanijo spisovanje takoj, ko prevzemajo delo, deželnemu odboru.

* **Gg. organistom!** Odbor Podpornega društva organistov tem potom prosi, da tisti udje, kateri še niso prejeli knjižice, potripijo tako dolgo, da nam tiskarna nove izgotovi, ker so stare pošle. Istotako naj udje, v slučaju, da so knjižice izgubili, ali se je kako drugače pokvarila, to naznanijo tajniku Francu Klančniku, organistu v Šmartnem na Paki, da mu izgotovi novo knjižico. Za novo knjižico je povrnilti toliko, kolikor stane knjižica.

Sentiljski dom. V pondeljek dne 14. marca se je zopet nadaljevalo delo pri stavbi Sentiljskega doma. V jeseni 1909 se je stavba toliko dogovila, da

je prišla pod streho. Sedaj se bode izvršilo ostalo delo. Če gre po sreči naprej, bode „dom“ do sred polletja gotov. Kedaj se bode izvršila otvoritev, bomo še pravočasno objavili. Samo za surovo stavbo in nakup stavbišča smo dosedaj izdali blizu 20.000 K. Nabrnega denarja pa je samo 12.500 K. Da zamoremo torej z veseljem započeto delo izvršiti in ga izročiti njegovemu vzvišenemu namenu, se zopet obračamo na slovensko rodoljubje, do slehernega Slovenca in Slovenke, do naših denarnih zavodov in društev, da nas podpirajo. Poglejte, koliko žrtvuje nemški narod za ponemčenje Št. Ilij! — Dajmo skrbeti, da bo Šentiljsko slovenstvo čim prej imelo svoje zavetišče in žihrališče, ki ga tako krvavo potrebuje! Spominjajte se Šentiljskega doma pri igrah, spomnite se Šentiljskih Slovencev posebno ob letošnji Veliki noči, ter darujte „pirih“ za Šentiljski dom. Darovi se naj blagovoljno poslati na: Bralno društvo pri Sv. Iliju v Slov. gor. — Za Šentiljski dom so darovali: Mohorjan pri Sv. Petru na Medvedovem selu 4 K, Marija Škorc nabrala na gostiji Jožeta in Marije Otopec ravnotam 4.44 K, mariborski bogosloveci 8.20 kron. Živeli posnemovalci!

Občinske volitve v Petrovčah. — Liberalni listi radi častikrake zopet toženi. Radi grdih in neresničnih napadov „Narodnega Dnevnika“ in „Narodnega Lista“ na gg. Fridriha in Korena v Petrovčah, ki sta liberalcem trn v peti, se je zoper odgovornega urednika vložila avdaba.

* **Liberalci** — Masarykovi častilci. Liberalno dijaško društvo „Prosveta“ hoče tudi na deželi med počitnicami osrečevati naše ljudstvo s „poučnimi“ predavanji in knjižnicami. Kak duh vlada v tem društvu, priča dejstvo, da priredi „Prosveta“ v proslavo češkega profesorja Masaryka v Ljubljani v Mestnem domu predavanje. Kdo pa je ta Masaryk? Rojen katoličan, ki pa je odpadel od katoliške cerkve in prestopal k protestantizmu. V duhu svojega „spreobrnjenja“ tudi širi med dijaštvom svoje svobodomiselne nazore. Če gre „Prosveta“ za njim, tedaj je pokazala, kak duh vlada v njej.

Poslaneč Hagenhofer je priobčil v „Grazer Volksblattu“ z dne 10. marca zanimiv članek, kjer brani svojo stranko pred napadi poslancev Erberja in Franza zaradi zadržanja napram slovenski obstrukciji v deželnih zbornici. Zanimivo za nas je dvoje: 1. da voditelj Štajerske krščansko-socialne stranke lojalno priznava, da je bila slovenska delegacija v sled postopanja nemške večine provocirana, in da je vsled tega njena obstrukcija razumljiva; 2. da je nemško-nacionalna stranka hotela sama obstruirati, ako bi se tudi samo v enem slučaju dalo Slovencem zadoščenje. S tem je tudi vse ogorčenje nemških in nemškatarskih listov radi obstrukcije potisnjeno naenkrat v drugo luč. Njih jezja se je vzdignila torej res samo zaradi odločnega nastopa Slovencev, ne pa morda z ozirom na posledice obstrukcije, kakor sedaj farbajo svoje volilce. Stvar se razvija za nas vedno bolj zanimivo.

* **Tečaj** za župane in občinske tajnike v Mariboru. Dne 14. in 15. t. m. se je vršil v Mariboru tečaj za župane in občinske tajnike, katerega se je udeležilo okrog 40 županov, občinskih tajnikov in odbornikov. Krasno vreme, katero je pospešilo delo na polju, je bilo vzrok, da se polovica priglašencev ni udeležila tečaja. Največ udeležencev je bilo iz Murskega polja in Slovenskih goric, pa tudi drugi okraji so bili častno zastopani. Pri tečaju so predavalci sledile gozdovje: državni poslaneč Pišek o delokrogu in poslovovanju občin, odvetnik dr. Leskovar o občinskem volilnem redu in občinskem redu, državni poslaneč dr. Korošec o socialnih nalogah občin, nadrevizor Vlad. Pušenjak o lovskem zakonu in o novem kužnem zakonu, tajnik okr. glavarstva, Koudelka, o vojaških zavdevah, tajnik okrajnega zastopa, Kramberger, o razmerju občine do okrajnega zastopa, o delokrogu okr. zastopa in o sestavi občinskih računov, deželnemu poslaneču dr. Verstovšek o narodno-obrambnem delu občin. Predavanja so bila zanimiva in so udeleženci prav živahn posegali v debato, katera se je razvila po vsakem predavanju. Velik utis na udeležence je napravilo predavanje o narodno-obrambnem delu, iz katerega so posneli, kako veliko lahko stori občina, oziroma njeni funkcionarji, za obrambo na vseh poljih. Ta prvi tečaj za župane in občinske tajnike je pokazal, kako potrebeni so taki tečaji, in se je splošno izrazil želja, da bi se večkrat priredili taki tečaji, in dala županom in občinskim tajnikom prilika, se vsem poučiti, kar je za njihovo delovanje v občini potrebno.

* **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali sledileči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Na gostiji Micike Mihelič-Kukenberger nabral Veselič, brivec, 6 K; na gostiji Amalije Sirk pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 26 K; Maks Robič, trgovec v Središču, 10 K; na gostiji Franca Kavelera na Spodnji Poljskavi, 18 K 20 vin.; na gostiji Frančiška in Marjetje Sušec v Orehovali vasi 7 K 20 vin.; slovenski gimnazijci namestno vence na grob g. prof. Mateka 20 K 90 vin.; Voglič Leopold 10 K; Maršič Karol, nadučitelj, 5 K; Vogrin, župnik, 20 K; dr. Ant. Korošec, 10 K; Petelinšek, stolni kapl., 5 K; hranilno in posojilno društvo v Ptuju, 100 K; hranilnica in posojilnica v Središču, 20 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

V tajništvu Slovenske kmečke zveze in S. K. S. Z. v Mariboru je vstopil dne 15. marca gospod Ognjenšlav Šimonec.

Vinska postava.

(Govor posl. dr. Korošca v drž. zboru dne 8. marca 1910.)

Največjo skrb je pri nas povzročila ona predloga finančnega načrta, ki je bila zadnje dni položena na mizo zbornice, namreč predloga glede obdačenja vina. Obdačenje vina, kakor se namerava upeljati, bi pomenilo veliko nesrečo za vse dežele, ki se pečajo s pridelovanjem vina. Vemo pač, da je sedanje obdačenje vina, ki izhaja, kakor jaz vem, iz leta 1829, že postaran in neracionalno. Da se pa naredi racionalno (umno), pač ni bilo treba, da postane splošno, in se uvede na vsako množino vina. Oni gospodje, ki niso iz takih krajev, kjer se peča ljudstvo z vinogradništvom, morajo vedeti, da se nahaja sedaj avstrijsko vinogradništvo v zelo hudem položaju. Nismo še prestali posledic bolezni, ki so jim bile trte zadnja leta podvržene. Radi trte uši moramo vse vinograde obnoviti; prenovilo pa se jih je šele 20 odstotkov. Država je uvidela, da potrebujejo tisti, ki se pečajo z vinogradništvom, od države pomoči, ona — in tudi dežele — so torej dovolile neobrestovana posojila. In sedaj, ko še prenovljenje ni končano, ko ležijo neobrestovana posojila še zunaj, hoče vinogradnika še bolj tlačiti in mu hoče to, kar mu je na eni strani dala, na drugi strani zopet vzeti. Reče se, da bo davek manjši; da, to je res, zato bo pa splošen, namreč razširjen na vsako množino. Nadalje moramo tudi vediti, da se bodo davki posebno tam, kjer sedaj vino niso obdačeno, namreč v zasebni prodaji, gotovo na pridelovalca prevalili. Organizacija vinogradnikov glede tržstva je še danes tako slab, da niso v stanu davke na povzročnike, trgovce, sploh na one zavaliti, ki vino kupijo. Vinogradnik je navezan samo nase. On mora dati vino za tisto ceno, za katero ga drugi hočejo, on mora posebno radi sedanjega, splošno slabega gospodarskega položaja dati vino tudi ceneje, kakor ga je stalo pridelovanje vina. Posebno leto je za vinogradnike tako slab, cene so tako nizko, da res ne dobimo povrnjenih niti lastnih stroškov.

Gospodje pa tudi ne smejo pozabiti, da narašajo stroški pridelovanja radi delavcev od leta do leta. Če bi se upeljal novi vinski davek, potem je gotovo, da bodo morali mnogi kmetje svoje vinograde opustiti, ker se vinogradništvo ne bo izplačalo. Menim, da bo potem država mnogo tega davka izgubila, ki ga sedaj pričakuje.

Moram pa tudi gospode na nekaj opozoriti, česar vlada gotovo ne pozna, kakor se mora sploh reči, da o stvari strašno malo razume. Predloženi postavni načrt je, nočem reči, idiota (nevedneža), vendar pa moža, ki o pridelovanju vina ne razume mnogo. Hočem torej tudi gospode na to opozoriti, da se bo v sluchaju, da opustijo naši kmetje vinograde, tudi socialno vprašanje neugodno rešilo, in se bodo v socialnem življenju pokazali pojavi, ki bodo posebno pri nas v južnih deželah zelo občutni. Kakor stojijo razmere na Štajerskem, smo dobili delavce za obdelovanje vinogradov in njiv, sploh vseh kultur, iz takozvanih viničarskih hiš. Tam je vzrastel naš delavski stan. Ako moramo vinograde opustiti, potem se bo mnogo teh delavcev, ki stanujejo sedaj v viničarskih hišah, in imajo tam neko gotovo samostojno življenje, izselili, si poiskalo druge kraje, in tako bo kmetijstvo v naših krajih, kjer se pečamo z vinogradništvom, trpel veliko škodo.

Pri tej priložnosti si usojam opozoriti tudi na okolnost, ki je največjega pomena za vprašanje glede pomanjkanja delavcev na deželi. To je razmerje, v katerem živimo s takozvanimi viničarji, razmerje, ki nam kaže, kako bi se ravno na deželi dalo opraviti pomanjkanje delavcev. Samoumevno je, da se človek pri vedno bolj napredovanju izobraževanju, ki najde svoj vhod v vsako kočo, čuti vedno bolj samostojnega, samostojno misli in hoče samostojno živeti. Zato nočetudi nihče drugemu služiti, vsak hoče biti sam svoj gospod. To se vidi predvsem v mestu, pa tudi na deželi. Vsak hoče, ker mu je omika povzdignila čut samostojnosti, samostojno gospodariti.

Toliko se misli o tem, zakaj delavci ravno iz dežele bežijo. Za to so različni vzroki. En vzrok pa je v tem, da delavec na deželi ne more nikoli postati samostojen, da mora vedno živeti kot hlapec, oziroma dekla, da si ne more nikoli ustanoviti samostojnega življenja. Pri nas se je ravno to vprašanje v nekaterih krajih, ki se pečajo z vinogradništvom, deloma srečno rešilo. Pri nas so se lahko kmetijski delavci, med njimi posebno viničarji, potem ko so si s težkim delom prihranili par sto kron, ker je zemljišče ravno v krajih, kjer so vinogradi, radi velikih stroškov pridelovanja v male kose razdeljeno, 1, 2 ali 3 hektare zemljišča nakupili. V takih krajih so popolnoma zginile kmečke rodbine, njihova zemljišča so se razdelila, in doble so jih viničarske rodbine, ki so postale na ta način samostojne. Radi tega smo lahko opazili, da se, med tem ko so se ljudje iz vseh krajev izseljevali v Ameriko ali kam drugam, izselitev v krajih, kjer so vinogradi, ni tako razširila.

Obljubil sem, da bom kratek. Ako se vpelje novi vinski davek, bi bil to hud udarec za ljudstvo, ki se peča z vinogradništvom, in tudi za celo vinsko kupčijo. Mi iz naših klopi ne bomo mnogo govorili, skupno pa bomo glasovali proti vinskemu davku.

Mariborski okraj.

m Fram. Naša nova hranilnica in posojilnica ima na cvetno nedeljo svoj prvi občni zbor. Deset mescev še le deluje, pa ima že nad 110.000 K (en sto deset tisoč) prometa. Pridobila si je veliko zaupanje v ljudstvu; saj so pa tudi v načelstvu in nadzorstvu najodličnejši možje naše fare in stroški pri posojilih so primeroma z drugimi posojilnicami tako mali. Le pomislimo: Pri naši hranilnici in posojilnici plača zadružnik t. j. oni, ki si denar izposodi, samo 2 K (dve kroni) deleža, pri posojilnicah pa, ki so pri Celjski liberalni zvezi, se mora plačati 20 K (dvajset kron). To je vendar velika razlika! Naša hranilnica in posojilnica je ustanovljena samo za framsko župnijo, a ker se vedno oglašajo novi prisilci iz sosednih župnij, za to bo razširila svoj delokrog ter privzela tudi Slivnico, G. Polškovo in Šmartin.

m Fram. Na občnem zboru hranilnice in posojilnice v Framu na cvetno nedeljo opoldne bo predaval novi mariborski odvetnik dr. Leskovar. Ulijudno vabimo framske farane, da se vdeležijo tega predavanja.

m Jarenina. Huda rakrana preti našemu ljudstvu. Nekateri naši može so se namreč zadnji čas slastno udali pogubnosnemu žganjeptju. Milo se stori človeku, ko ob nedeljah opazuje, kako mnogi celo med pridigo hite v na stežaj odprte krčme, med tem ko se trudi duhovnik v na pol prazni cerkvi. Če že naši gospodinjčarji nimajo toliko poguma, da bi vsaj med službo božjo izpraznili svoje lokale, naj se pa vsaj drugi merodajni činitelji zganejo ter zabranijo, da se ta nesrečna kuga dalje ne širi. Kjer satan s slabim tiskom ne more škodovati, pa si pomaga s smradljivim špiritom.

m Jarenina. Novo življenje zavladalo je zadnji čas v našem bralnem društvu. Po prizadevanju veleč. gospoda kaplana Lasbacherja, se je društvena knjižica uredila po najnovjem sistemu. K mnogim prejšnjim se je sedaj še naročilo za približno 150 K novih knjig, najboljše vsebine. Naše ljudstvo se skrbno poslužuje dobrega berila.

m Sp. Duplek. Velik požar je v sredo, dne 16. t. m. ob ½2. uri zjutraj upepelil hišno in gospodarsko poslopje posestnika Koserja in gospodarsko poslopje Vogrina. Vzrok požara neznan.

m Polička vas. Dovolite mi, g. urednik, malo prostora v listu, da pokažem, oziroma dokažem lažnije trditve, katere sem na svoja ušesa slišal. — Ker se napada od gotove strani naš vrlji župan s stvarmi, katerih on ni zakril, sem primoran pokazati na to, kar mora videti vsak trezni, četudi samo napol bedeniči davkopalčevalec. Ako velja kje znani izrek, velja gotovo tukaj, namreč: „Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce.“ Ker nasprotniki vidijo, da je vse njih bezljanje bob v steno, začeli so našince loviti z orožjem, katero so sami skovali; trdijo namreč, da so nekateri občinski mostovi čisto od zunaj in nepokriti vsled nepazljivosti sedanje uprave. Je li to resnica? Resnica je, da stoe gornji robovi cementnih plošč 10 cm nad cestno površino, in da zaradi svoje okrogle oblike ne ostane zemlja na plošči. — Sedaj pa nasprotnike vprašam: 1. Kdo je tiste cevi naročil, katero so za tretjino prevelike? Za tiste jarke zadostuje k večjemu do 75 cm premera, a ne kot so sedaj, 1 m visoke, radi česar stojijo čez višino ceste, mesto da bille vsaj 30 cm pod višino. 2. Pod katerim nadzorstvom so se plošče pokladale? Če že niste naročili plošč, primernih svojemu namenu, katere bi bile primerno cenejše, pa bi jih bili položili nižje, da bi s tem zakrili vsaj eden nedostatek; sedaj pa se vsled vaše krvide vozi naravnost po ploščah. In zdaj dolžite tiste, kateri tega niso zakrivili. Zato vprašam one zaspance, kateri nočejo videti: v čegavih rokah je bila pač tisti čas, ko so se tisti mostovi s temi nedostatki delali, občinska uprava? Mislite vendar!

m St. Lenart v Slov. gor. Podpisano vodstvo šole društva „Deutscher Schulverein“ v sv. Lenartu sl. gor. sklicuje se na par. 19 tiskovne postave, in zahteva ponatis sledčega popravka v številki 8 z dne 24. februarja 1910 v „Slovenskega Gospodarja“ objavljenega članka z napisom „Sv. Lenart v slov. gor. Nemška šola“:

Ni res, da nimajo zapeljani stariši samo te smole, da se otroci nemški šoli ničesar ne nauče. Res pa je, da se otroci v nemški šoli vsega nauče, kar je v učnem načrtu. — Ni res, da „otroci ne razumejo svojega učitelja.“ Res je pa, da šola posetujoči ottoci učitelje popolnoma razumajo. — Ni res, da „otroci vsled tega dobijo tako slaba šolska naznanila in ne bodejo vsled tega oproščeni čes poletje.“ Res je, da se ravnajo šolska naznanila po pridnosti in zmožnosti vsega posameznega učenca, da se je doseglo doslej dovol le učne uspene in da bodejo šolarji nemške šole ravno tako deležni oprostilnih določb, kakor oni drugi šol. — Ni res, da bodejo „tudi nemški učitelji skrbeli, da ne bode neben otrok oproščen, ker drugače bi imeli prazen tretji razred.“ Res je pa, da učitelji nemške šole bodejo skrbeli, da otroci napredujejo in stem živajo oprostilna določila in res je tudi, da zradi te oprostitive tretji razred ne bode prazen, ker je zadostno število učencev. Ni res, da „ko dokončajo 14. leto, ne dobijo odpustnico, ker ta nemška šola ne sme dajati takih spričeval.“ — Res je pa, da bodejo ortoci vsa potrebna, postavno določena spričevala dobili. — Za vodstvo šole društva „Deutscher Schulverein“: Josef Mittig.

Dostavek uređništva. Zanimivo pri tem popravku je, da tudi gospodje pri „Schulvereinu“ znajo slovenski. Naučili so se ta jezik, ker vedo, da vendar ni tako nepotreben, kakor nam v „Štajercu“

in pri agitacijah zatrjujejo. Sami se uče naš jezik, a otrokom našega ljudstva ga hočejo pridržati, in zato ustanavljajo nemške šole. Popravek sam pa je seveda tako jalov. Mi poznamo Šulfereinske šole in vemo, da se slovenski otroci na njih nič ne nauče. Seveda Šulfereinski učitelj nam mora na to odgovoriti: Ni res, saj se naučijo. Ampak skušnja nas uči, da imamo mi prav, ne pa nemški učitelji.

m Makole. Bela žena neizprosna smrt je zopet stegnila svojo koščeno roko in pobrala iz naše srede pridnidekllico Lizo Krošl iz Stopnega. Da je bila rajna Liza poštena in pridna dekllica, je dovolj jasno kazal njen pogreb v nedeljo 6. marca. Belo oblečena deklica in velika množica ljudstva iz vseh stanov je šla za njo na pokopališče, da izkaže rajni Lizi zadnjo čast. N. v m. p.

m Selinca ob Dravi. Na godovanju veleč. g. župnika Gregorja Hrastel so zbrani veleč. gospodje darovali naši Čitalnici 11 K. Odbor Čitalnice se jim prav prisrčno zahvaljuje in jim kliče vsem: Bog jih živi!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Na pošti morajo imeti res grozovito veliko opraviti. Pisatelj teh vrstic je že večkrat bral o pritožbah na tej pošti in misli, da mora le ni tako, kakor se piše. A po naključbi pride sam v ta kraj dne 3. marca. In glej, dne 4. marca je prišla njegova dopisnica, ki jo je odpodal dne 27. februarja iz Gornjega Štajerskega. Potrebovala je torej namesto en dan pet dni. Smo čudno hitri.

p Trgovci, pozor! Na odločen protest narodnih trgovcev, vložen dne 11. novembra 1909 na c. kr. okrajno glavarstvo v Ptiju zaradi volilne nerednosti in enostranskega postopanja od merodajne oblasti pri volitvah trgovske začrte za okolico Ptuj, je višja deželna oblast ugodila rekurzu, ker so bili v istem navedeni vzroki nepobitno utemeljeni, ter je bil dosenjanji načelnik gospod Franc Schoschteritsch nenadoma odstavljen, in so se sklicale nove volitve na dan 21. marca t. l. v gostilni Weissensteina v Ptiju. Ker so bila pri prejšnjih volitvah vabila vsikdar tako neredno razposlana, da še za volitve razven nekoliko bližnjikov dosedanjega načelnika v obče skoraj nobeden niti prav ni znal, je umevno padla zadružna vedenje v nemške in posilnemške roke. Bodite torej opozorjeni vsi, kateri se zanimate za našo trgovsko zadružno in za naš društveni denar ter obenem za našo narodno stvar. Ne bodite mlačni ter pridite vsi k volitvi dne 21. marca k Weissensteinu v Ptju ter prinecite seboj za legitimacije obrtne liste. Ptuj naj vidi, koliko nas je. Če storimo svojo dolžnost, bo zmaga naša.

p Iz Ptujskega polja. Bliža se velikonočni čas. Fantje pripravljajo si pištole za strel. Grda je in nevarna razvada. Tem bolj pa zna postati nevarnejša letos, ker so si celo mladi fantiči v Šmarjetki in Markovski, kakor tudi v klošterski fari nabavili revolverje in streljajo z ostrimi patronami od 9—11 mm kalibra. C. k. okrajno glavarstvo na Ptiju se tem potom opozarja, da daje najostrejše ukaze c. k. orožniškim postajam, da take nepoklicane strelice strogo zaseduje in strogi kazni izroči. Istopako naj k temu sledovanju pripomagajo vsi občinski uradi in druge oblasti.

p Sv. Marko niže Ptuja. Dolgo let že ne pomnilo naši ljudje, da bi tri odraščeni bili en in isti dan pokopani. In res dne 11. t. m. trije odprtih grobov čakali so svoje žrtve. V enega položili smo 67 let staro kmečko hčerko Nežo Zupanič iz Stojne, drugega 78 let starega prevžitkarja Janeza Horvat iz Nove vesi in tretjega 66 let starega kmeta Blaža Mežnarič iz Nove vesi. Da se je nenavadnega pogreba dosti ljudstvo udeležilo, je samoumevno. Naj v miru počivajo!

p Borovci pri Ptaju. Franc Lah, 30letni kmečki sin je predpretelko nedeljo z nožem ranil v licu svojega svaka Blaža Veseliča. Ta človek je imel torej že zopet nož pri rokah, akoravno je že bil radi tega v zaporu. Kedaj se bo ta ostudna navada z noži nehala? Ne prej, dokler ne bo sodnija take pogumneže bolje kaznovala. Ako kdo Pongračevega zajca ustrelji, dobi 6 mesecov zapora, ko pa je znani, komaj 18 let stari, Jožef Kristovič iz Stojne zakljal z 11 bocci z nožem Ivana Krajnca, je dobil komaj 3 meseca zapora.

p Spuhlje. Dne 6. marca se je poslovila iz tega sveta na naši vasi obče znana „Belšakova mati“. Ko jo je že 2. marca popolne žadela kap, imela je še toliko moči, da je bila tisti večer previdena s sv. zakramenti umirajočih. Ko je prišel drugi dan rjen sin, ki je duhovnik kapucinskega reda, ni imel več sreče, da bi mogel še govoriti s svojo materjo in se od nje posloviti za vselej. Dne 8. marca je bil pogreb, katerega se je vdeležila velika množica ljudij. Sin je spremjal svojo mrtvo mater na zadnji poti do sv. Ožborda; tam je bila peta maša zadužnica in od tam sprevod na pokopališče z dvema duhovnikoma. Bog povrni vsem, ki so spremiali vrlo mater k zadnjemu počitku. Ona pa naj v miru počiva!

p Šalovci. Pri nas so se vrstile občinske volitve dne 11. t. m. Bili smo v dveh taborih, a zmagali smo zopet stari. V odbor so bili izvoljeni sledeči odborniki: Martin Pogorelec, Matjaž Kunšt, Franc Špendja, Leopold Simonič, Franc Medić, Krajnc Jakob, Mežnarič Ivan, Lah Jakob, Plohn Ivan.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Na shodu, ki se vrši na dan sv. Jožefa pri nas, govori tudi nadrevizor Vlad. Pušenjak o zadružništvu. Pričakuje se obilna udeležba.

p Grozna žaloigra. dogodila se je v soboto, dne 12. marca ob 10. uri dopoldne v Ormožu. Ferdinand Kuharitsch, bivši mizar in steklar, sedaj hišni posestnik v Ormožu, začel je barantati s hišami v Or-

možu. Kupil je od Heizla nekdanjo Standekjerjevo trgovino, in je prodal nekdanjemu edinemu slovenskemu trgovcu v Ormožu, g. Ludoviku Kuharicu. Kmalu ga je zgrevalo, ker mu je trgovec Perko 4000 K več obljudil. Hotel je kupčijo razdreti, pa se ni dalo. Potem je kupil od podjetnika Tolazzi novopostavljeni villo za 37.000 K, ko je izvedel, da je prejšnjemu kupcu Tolazzi pustil villo za 30.000 K, hotel je od pogodbe odstopiti. Slednjič sta se s Tolazzijem pobotala, da vzame Tolazzi villo nazaj za 30.000 K. Ta izguba je spravila Kuharitscha ob pamet. Dogovorila sta se, da naredita dotično pogodbo pismeno v soboto ob 9. uri dopoldne pri Ferdinandu Kuharitschu. Ob 10. uri pride Tolazzi h Kuharitschu. Reče mu sest, dokler on ne prinese popirja. Ko se Tolazzi vseude, potegne Kuharitsch železno kladivo in udari Tolazzija po glavi, da mu brizgne kri po obleki. Predno Kuharitsch drugič zamaha, skoči Tolazzi pokonci in mu izvije kladivo. V tem pa potegne Kuharitsch revolver. Tolazzi pa zbeži s kladivom iz sobe, pada dvakrat po stopnicah in hiti v župnišče. Ondi mu gospod župnik izmije in zaveže rano, mu posodi klobuk, ter ga skozi dvoriščna vrata izpusti na njegov dom. Ko je videl Kuharitsch, da mu je Tolazzi ušel, planil je z revolverjem nad svojo ženo. Ta pa se mu je izvila ter ga sunila v sobo in vrata za seboj zaklenila. Nato se je Kuharitsch vsesel na divan in si je pognal iz revolverja kroglo v desno senco. Čez nekaj minut je bil mrtev. Kuharitsch je bil slovenski odpadnik, bil je hud nasprotnik Slovencev; akoravno je od Slovencev prejel lepe tisočake, bil je straten sovražnik cerkve in zagrizen pristaš ptujskega „Štajerca“. Kuharitsch zapušča vodo in pet nedoraslih otrok.

p Sv. Kriz tuk Slatine. Zadnjo nedeljo bi moral imeti naše bralno društvo letni občni zbor, ali se je ta preložil na prihodnjo nedeljo, 20. sušča po večernicah, tokrat je zbor veljal samo spominu dr. Karola Luegerja. G. društveni predsednik, ki je na Dunaju občeval z Luegerjem 1894. in potem 1895., nam je naslikal pokojnika kot kristjana, kot prijatelja ljudstva in kot dunajskega župana. „Slava Luegerju! Delujmo za naše ljudstvo po njegovem vzgledu!“ S temi besedami je govornik končal, in mnogim bode žal, da tega govora niso slišali.

p Sv. Trojica pri Slatini. Pred Božičem je tu neka oseba prodajala pozlačene stenske križe, ki so jih ljudje v svoji nevednosti trikrat preplačali, posebno pa so bili gotovo ogoljufani radi večnih sv. maš. Kdor nima škofijskega dovoljenja in se ne oglaši pri domačih dušnjih pastirjih, takemu v teh rečeh nikoli več ne zaupajte! V noči od 11. do 12. sušča pa so nas obiskali roparji. Pokradli so bleške in druge reči pri Vinku Žurmanu na Knežcu, pri Jož. Šketu na Cestah in drugod, na par krajih so jih pregnali. Govori se, da so roparji prišli iz Hrvaške, pa kak domičin jim je bržas pomagal.

Slovenjgraški okraj.

s Škale pri Velenju. Nek nesramni dopisnik dolži v „Narodnem Listu“ duhovščino Šaleške doline nesramne obrekljivosti, ter se posebno zaganja v škal skega g. kaplana, ki je pri velikonočnem izpraševanju omenil, kako po mestih protestantje vabijo k odpadu celo z denarjem, ter rekel, da se je tudi nekdo s Plešivca dal zapeljati k takemu koraku. Poglejmo, kdo je „nesramno obrekoval“? Od vere je odpadel preteklo leto Jurij Verbič s Plešivca hiš. Štev. 78, kakor uradno poroča mestni župni urad v Voitsbergu z dne 24. januarja 1909. Vidiš, dopisun, kje je torej „nesramna obrekljivost!“ Te lahko dovolj najdemo pri liberalcih. Z nesramnim obrekovanjem so n. pr. hoteli škalski liberalci spraviti svojega g. kaplana v ječo, pa jim je c. k. državno pravdništvo v Celju štreno zmešalo, ko je ustavilo sodno postopanje zoper g. kaplana kot neutemeljeno. Liberalci imajo res smolno: za karkoli primejo, povsod se opečejo: da bi jih le skoraj toliko pamet srečala, da bi se tam ne praskali. kjer jih ne srbi! Ako pa preganjajo duhovnike, se ne smemo čuditi, ko je Kristus sam napovedal: „Ako so mene preganjali, bodo tudi vas.“ Sram je lahko vsakega duhovnika, če ga liberalci hvalijo, in jim doda: saj pravi apostol Pavel: „Če bi ljudem, to je slabim kristjanom dopadal, bi ne bil Kristusov služabnik.“ „Narodni List“ naj pa le naprej laže in blažiti duhovnike ter jim kraje čast; tako bo najprej zgubil še tiste naročnike, ki jih še ima; ne verjame mu tako že skoraj nihče več.

Konjiški okraj.

k Konjice. Dne 19. t. m. popoldne po večernicah ima politično društvo svoj občni zbor. Govoril bode tudi drž. posl. Pišek. Udeležite se shoda v obilnem številu!

k Konjice. Pri nas napredujemo, se izobrazujemo, pri Nemcih kupujemo, jim draga pličujemo, se jim za prijaznost zahvaljujemo. Mize „pod vejo“ pridno obiskujemo, vince do dna pokušujemo, kmeta rešujemo, krčmarjem ključujemo, pijancem žepa spraznujemo, nikomur nič ne dolgujemo. Tako se radujemo, po solzni dolini potrijemo in mnogim — vest izpravljemo.

k Konjice. Mladieniči na plan! Čas je, da enkrat začnete. V. var navdušenja, ki gibje ves slovenski mladiški čvet, do naše ni prišel. Nit sapice ni. Fantje, kje je vaš pogum, vaša moč, kje bistrost razuma in plemenit-

tost srca? Žal! Naj stopi le vsaki deseti naprej, in imeli bomo krepko četo za pročit verske, izobraževalne in gospodarske organizacije! Tovariš, zavedaj se svoje mladenske časti, pa tudi mladeničkih dolžnosti. Mladost je dolžnost, krepost in modrost, pa ne prevelika prostost in norost. Kaj ne, težko se je odločiti: tu smrekova vejica, ki kaže, kje vlada vince, harmonika in nož — tam knjiga, ki ti mora usiljevati časni in večni blagor? Na dan torek, kar je plemenitega v naših mladeničkih vrstah, v slogi je moč, v skupnem delu najlepša zabava.

Zori jutro, sijaj dan,
Brat, ne bodi več zaspan!
Blazit sreč, um in dlan,
Fantje urno hajd na plan!

k Konjice. Na praznik sv. Jožeta dne 19. t. m. bo imelo Katoliško politično društvo svoj občni zbor. Govori g. državni in deželni poslanec Pišek in drugi govorniki. Protestirali bomo proti nameravanemu novemu vinskemu davku, pogovorili se o političnem položaju — zato le vsi na shod. — Na velikonočni pondeljek popoldan pa ima občni zbor naša Kmečka hranilnica v posojilnici. Vabljeni so vsi njeni prijatelji v obilnem številu, bodisi da so njeni člani ali ne, zlasti, ker bo znano vrli zadružni govornik g. nadrevizor Vlado Pušenjak imel poučni govor o nakupovanju gnojil, galice, kmetijskih strojev, ter dajal pojasnila o gospodarstvu in kmetijstvu. Vsopred poglej zatrad med inserati.

k Vrhovje pri Konjicah. V nedeljo dne 6. t. m. je bil z vsemi glasovi odbornikov izvoljen za župana vnet pristaš kmečke zveze g. Jožef Skrbinšek. Že lansko leto so bile občinske volitve; potem so se vlagali rekurzi ali negotovi zoper volitev, katere je pa c. kr. glavarstvo zavrglo kot neutemeljene in nerensnične. Tako so se zmesale štene nekega, do sedaj skoro vsemogočnega „štajerčianca“. Sedaj je veselo upanje, da se bodo povrnile zdrave razmere v našo občino, da ne bode med zadnjimi, ampak med prvimi, takoreč na vrhu, saj to pove že ime — Vrholje.

k Sv. Duh-Loče. Skoraj ni vredno odgovarjati na dopis v „Narodnem Listu“ štev. 9. Pa da ne bi mislila g. župnik in g. organist, da je spisan od faranov, kakor je bil podpisani, zato naj velja sledeče: Ni res, da je bil naš organist par mesecov v orglarški soli izključen radi posluha. Res je, da je bil celo šolsko leto, in postupoma desetkrat boljši, ko prosvitljeni Janezek. Piše, da ljudje zavoljo slabega igranja kar trumoma beže iz cerkve. Res je, da gredo, ko maša mine, vsi ljudje iz cerkve domov, ali pa tudi v gostilne na zajtrk, seveda vsak na svoj račun, ne pa na Janezov. Ni greh, če si ljudje privoščijo kapljico vina, najmanj župnikov greh, toda greh je lagati in obrekovati.

k Spitalič. Ko tako-le prebiram tebe, dragi „Sl. Gospodar“ in „Naš Dom“, mi pride pogostokrat na misel, zakaj vendar nimamo pri nas Bralnega in izobraževalnega društva. Mož in fantov, žen in deklej je dovolj, ki bi se takoj navdušili za dobro stvar. Tako pa nikoli nimamo doma nikakega poučnega govora ne o gospodarskih in kmetijskih rečeh, ne o izobrazbi in napredku, ter moramo, če že hočemo kaj slišati, iti v Žiče ali Konjice, k nam pa nihče ne pride. Storilo bi se vse, a voditelja nam manjka, kateri bi zatrel in vodil. Upajmo, da se v doglednem času zgodidi.

k Kebelj na Pohorju. V nedeljo dne 20. marca pride k nam potovanlj učitelj g. Gorčan razpravljal o umnem kmetijstvu, posebno pa še o izboljšanju travnikov. Kmetje pride!

k Stranice. V nedeljo zvečer je neki fant zaboljal doma 20letno Lenčko Dvoršek, ki je na mestu izdihnila. Kaj vse storiti pohujšljivo življenje, alkohol in jeza. O Straničani, kedaj se boste spomietovali ter zapustili grdega „štajerca“.

Celjski okraj.

c Slivnica pri Celju. Pri nas smo imeli občinsko revo Marijo Lah, ki so jo posestniki preživljali, ko je hodila od hiše do hiše. Prigodilo se je, da je hujše zbolela ravno, ko je gostovala v župnišču, ondi je bila sprevidena ter tudi umrla.

c Sv. Peter v Sav. dol. Strašen glavobol vlada pri gospodi okrog liberalnih listov v Celju. Kaj pa se je zgodilo, da je nastal tako hud nahod, me boste vprašali bralci cenjenega „Slovenskega Gospodarja“. Nič drugega, kot uvodni članek v predzadnji številki „Slovenskega Gospodarja“, v katerem sem s kratkimi potezami opisal in s številkami dokazal, da ne preti našemu hmeljarstvu zaradi morebitnega davka na pivo prav nobena nevarnost. To je naše častite liberalce neprijetno dirnilo. Nikakor jim ne gre v njihove prosvitljene glave, da bi tudi tisti Terglav, kateri pred dobrim letom po njihovi trditvi še svojega imena ni znal podpisati, sedaj naenkrat pisal uvodne članke za političen list. Prav rad jim to verujem, ker oni pač vsakega človeka merijo po svoji meri, češ, ako smo mi v študiranju obtičali, ki smo vendar naprednjaki, zakaj bi pa potem drugim ljudem kaj drugega privoščili. Da pa vas, liberalni gospodje, ne bude zgoraj omenjena bolezen predolgo mučila, vam iz golega človekoljubja tiko na uho povem, da sem pisal v časnike gospodarske in politične članke že takrat, ko ste še vi gospodje kot dijaki pohajkovali od farovža do farovža in od ene primicije do druge ter ste krožili tisto znano:

Na farovškem pragu študentek stoji,
Poželjivo obrača v klobaso oči,
Putka, kopuncek, mu močno diši,
Po rački pečeni pa sline cedi.

Na primicijo šli, študenti smo mi,
Med potjo veselo smo vriskali,
Ker tam se vsega zadosti dobi,
Naš kmet pač za vse obilno skrbi — — —

Da pa nisem svojih člankov tudi vedno podpisoval, je vzrok ta, ker nisem hotel nikjer siliti v ospredje, sedaj pa me veže dolžnost. Zato bom še tudi v prihodnje, kadar se mi bo zdelo potrebno, pisal v liste, ne da bi hodil k vam po modrost na posodo. Vaša ostudna časnarska gonja, katero boste najbrž nadaljevali zoper mene in moje stanovske tovariše, mi ne bode nič škodovala, ravno nasprotno. Zakaj, kakor hitro bi me vaše časopisje začelo hvaliti, takoj bi moji vrli Savinjčani mislili, da sem se jim izneviral. Naši vrli in značajni savinjski možje so že dva-krat zaporedoma pri deželnozborskih volitvah pokazali, da ne marajo na čelu nositi tistega grdega liberalnega madeža, katerega ste jim vi hoteli na sleparški način pritisniti na čelo. — Znana je našim ljudem vaša popevka, v kateri se bahate: „Pa sem zapustil vašega Boga.“ Zato vsak pristen Savinjčan še z več-jim studom izgovarja besedo: liberalec, kakor vsak pošten Grk nekdaj ime: Efijalt. — Ker ste zapustili „vašega Boga“, zato pa morebiti tembolj služite Banhusu, ter preklepite bogzna koliko časa pred tabernakljem „vašega boga“. — Ta pa je zopet duhovniška, boste rekli, in Terglav je naredil samo križ, in pri tem mu je organist vodil roko, mežnar ga je pakadil, da ni omedel pri tem težavnem poslu. Kaj ne? S spoštovanjem se vam klanja ter vas pozdravlja

A lojz i j T e r g l a v ,
dež. poslanec.

c Dramlje. Tožba „štajerca“ je končana. Zoper „štajerca“ je vložil župnik O. tožbo, ker ga je „štajerc“ v dopisu iz Vojnika-Crešnje v štev. 21. od 23. maja 1909 obdolžil, da je učitelja Adamiča ob službo in kruh spravil, in da ga ta terja za odškodnino oropane mu službe. S tožbo je hotel župnik doseči, naj se dožene v teku kazenske preiskave, da je to obdolženje krivično. To se je zgodilo. Verodostojne priče, zdravniki in sodni spisi so dokazali, da je „štajerčev“ obdolženje nerensnično. Posebno to potrjujejo, da je prišel učitelj zavoljo umobolnosti ob službo, in da nima torej niti sence pravice, od župnika kaj tirjati. — Med preiskavo se je še zvedelo, da nima zatoženi „štajerčev“ urednik nič premoženja; tedaj bi moral vse velike stroške za porotno razpravo trpeti župnik. Z ozirom na to, da je župnik svoj namen dosegel in krvido obtoženega „štajerčevega“ urednika dokazal, in ker ne more sam nositi nepotrebnih nadaljnih stroškov, odstopa župnik od tožbe. To bodi za odgovor tudi „Narodnemu Listu“ od 24. februarja na njegov sramotilni dopis iz Vojnika. Da ga ni sram, sprejemati dopise od človeka, ki je neštetokrat v „štajercu“ podpisani. Po trdem boju z učiteljem Adamičem in „štajercem“ ter z veliko drugimi liberalnimi časniki so Crešnjičani in župnik Ogrizek lahko veseli. Borili so se za iskreno ljubljeni materni slovenski jezik, za rednost po šolski postavi in za pravice pri župnijski zemlji. Male ste Crešnjičane, pa goreče za pravo dobro. Živio!

c Mozirje. Z ozirom na nečuveno škodo, katero nam je zopet letos napravil zajec, obračamo se iznova z gorečo prošnjo na gg. deželne poslance, da delujejo na to, da se proglaši zajec za škodljiveca in da se sme vsikdar pokončati. Kajti samo v Savinjski dolini naredi zajec na tisoče kron škode, in kmetje bodo do sadjarstva izgubili vse veselje. Kaj pomaga, če se trudi gospodar po več let z drevesom, in v vespeljem pričakuje lepega sadja, a čez zimo pride ne-srečna žival, in mu konča vse upanje. Ako se zajec ne proglaši za škodljiveca, bode sadjarstvo nazadovalo, mesto, da bi napredovalo. Torej proč z zajcem.

Savinjski kmet.

c Mozirje. Zopet je minula huda zima, a minula ni brez hudih posledic. Že lansko leto smo poročali, koliko škode je napravil zajec na naših sadenosnih; kolikor je ostalo lani, uničil je letos. S potrtem srcem gledam okrog Mozirja in po okolici, ko opažam neusmiljeno od zajejih zobov obdelane jablane; ne samo mlada, ampak tudi že po 5 do 10 let stara drevesa so uničena. Ne vemo, komu bi pripisovali to hudo zlo, ali krivični lovski postavi, ali najemniku lova? Da naš najemnik lova ni brez krvide, to je istina. Sprehaja se po hribih in bregovih, kjer zajeca ni, okrog Mozirja pa se zajeca pusti, to je pribito. Dokaz temu je, da je tik Mozirja popolnoma uničen jako lep sadenosnik, ter ogledan do zadnjega drevesa. Da pa so se imeli zajci bolj po domače, so priredili mozirski lovc v „Hotel zur Post“ svoj zimski klub (Schützenklub), in prav po naprednjaško strelne vaje. Tem bolj „nobl“ je izgledala cela stvar, ker so si izbrali za predsednika pristnega — Nemca, in slišala se je pri teh vajah preblažena nemščina, venomer: Tröffer eins, Tröffer zwei. Zajec pa je v sadenosniku žrl brez državnega nemškega jezika. No, pa kaj si hočemo, saj so te vaje vse po naprednjaško, kaj ne? Upamo pa, da bodo te vaje doseglo to, da se bodo mestno psov streljali zajci, in mesto voznikov pa lisjaki. Ako bodo te dosegli, potem bodo bolj poceni za vas, in nam pa v korist.

c Smartno ob Paki. Kaj je novega? Nek liberalec bode dobil „patent“, ali pa še celo dva. Kdo? V zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ je neki dopisnik poročal, kako je pešpot iz Smartna proti Paki vasi Jerec imenitno posul. Ali ni to vredno „patenta“? Namesto, da bi se mož poboljšal, ter spravil

tisto tvarino kam drugam ali podoral, se jezi nad dopisnikom ter zaradi omenjenega dopisa zabavlja okrog, češ: „Jaz budem že pokazal tem črnosuknježem.“ Ali ni vredno to zopet „patenta“? Kaj pa, ko bi mu županstvo iz zdravstvenih ozirov dobavo tega „patenta“ prepovedalo! Spioh ta mož strastno ubija „klerikalnega“ zmaja, mi se mu pa le pomilovalno smejimo. Jerec, Jerec, poboljšaj se, dokler je še čas. — Drugi kmet iz okolice.

c Smartno ob Paki. Dne 15. t. m. nas je v gostilni pri Pirtovšku jako zabaval neki Marko, ki ima lo lastnost, da je bolj liberalen, in ne „klerikalnen“, sicer pa prav pohevnina in poštena duša. Med drugim nam je kazal, kako se na umeten način vihtijo in premetavajo stoli, ter uspešno mečajo proti tem preklanicim klerikalcem. Tudi nam je razkazoval, kako se pri izgovarjanju psov morajo usta pravilno odpirati, da so iste bolj blagodoneče. Vse to nam je sam praktično pokazoval. Ker pa siromak za takšne produkcije nima „Gewerbseina“, se bo baje moral zavoljo tega zagovarjati pred c. kr. sodnijo. Res, sama smola!

c Sv. Ema. Katoliško slovensko izobraževalno društvo pri Sv. Emi naznana, da priredi Dekliška zveza velik dekliški poučni shod v nedeljo, dne 20. marca po večernicah v prostorih kapelje pri Sveti Emi. Me šentemska dekleta smo že dolgo časa želele takšnega poučnega shoda, zato se ga boderemo v obilnem številu udeležile in želimo tudi sosednih tovarišic, da bi se tudi pridružile našemu velepomenljivemu shodu. Povabile smo tudi iz župnije Sv. Petra dve izobraženi govornici. Iz domače župnije nastopile bodo tudi nekatere z deklamacijami. Živele Slovenke!

c Sv. Ema. Poučni shod dne 6. marca, katerega je priredilo Kat. slov. izobraževalno društvo pri Sv. Emi, se je prav imenitno obnesel, in ostane pri mnogih poslušalcih v živem spominu. Predsednik izobraževalnega društva g. Janez Anderlež pozdravi v prav obilnem številu zbrane poslušalce, otvori shod, in odda besedo gosp. Golmilišku. Za vse dobro vneti in iskreni govornik pozdravi prisrčno navzoče poslušalce, blagruje dobre ude in ožigosa vse farane, da naj se zanaprej še vedno vnemajo v organizacijah za naša načela, in da se naj nikar ne ustrašijo za naprej tistih pobijalcev društva, kateri hočajo le dobre ude izneveriti in jim škodovati v dušnem in gospodarskem oziru. Priporoča posebno tri dobre najboljše reči, namreč da branijo sv. vero, in v njej vedno zvesti ostanejo, da branijo in ohranijo mili naš materni slovenski jezik, da ne zametujejo božjega daru. Braniti nam je pa tudi naše pravice, naš dom, naše poštenje, kakor tudi braniti nam je naše sole. Na svoji domači zemlji pošteno živefi, ne v tujino siliti brez posebnih vzrokov, kjer se navadno izgubi poštenje in vera, ker ne morejo redno zahajati k službi božji, in se vsled tega med ljudstvom pokvari, dostikrat celo izgubijo časno in večno srečo. Po tem krasnem in pomemljivem govoru gospoda predavatelja, zapeči cerkveni pevski zbor milo in ubrano krasne narodne pesmi. Vrlim pevkam moramo izreči zahvalo za trud, in se priporočamo v prihodnjič, da počastite zopet drugi shod s svojim lepim petjem, in kot članice Dekliške zveze vnemate vedno bolj svoje sotovarišice za izobrazbo. Nazadnje se še predsednik društva iskreno zahvali vrlemu govorniku, kateri se toliko trudi za blagorje celega naroda.

c St. Vid pri Grobelnem. V zadnjem času se je koračnica ali marš „Mladi vojaki“ z ozirom na Šentvidske razmere prenaredila tako:

Mi smo šentvidski naprednjaki,
Kako nas gledajo ljudje,
Pa pravijo, to so junaki,
Rekurzi vsi jim spodlete!

Velike delamo korake,
Pa ne naprej, ampak nazaj,
In liberalne naše čake
Se nam podajo, da je kaj.

Ko mi vihtimo bridke meče,
Udarci v nas lete nazaj,
In vse smeji, ker uteče
Nam vselej klerikalni zmaj.

Pri vseh volitvah smo propali,
Naš glas nikjer nič ne velja,
Zdaj še župana pokopali,
To je pač najbolj žalostna.

Ko bomo pa kedaj dorasli,
Nas tudi našla bo modrost,
Pustili bomo celjske jasli
In liberalno njih norost.

Apostol Janez klerikalec,
— So namreč rekli naš gospod —,
Bil prvi je, a liberalec
Pa bil je Judež Iškarjot.

c Slivnica pri Celju. Gospa Širkova je podarila bralnemu društvu nekatere prav porabne knjige, za katere se ji iskreno zahvaljujejo; zapuščina so njenega moža pokojnega g. nadučitelja.

Zahajajte le v gostilne, kjer so na razpolago: Straža, Slov. Gospodar. Kolekujte vsako pismo z obmejnim kolkom!

Brežiški okraj.

b Pišece. V nedeljo je zdihnila svojo blago dušo mati naše učiteljice gospe Bohinčeve. Pokojnica je bila vrla mati, ki je svoje otroke vzgajala res v krščanskem duhu. Tamkaj nad zvezdami naj ji ljubi Bog stoterno poplača! N. p. v m.

b Pilštanj. Dne 13. marca se je ponesrečil posestnik Mihael Jug. Šel je s puško v hosto. V hosti se je spodtaknil, puška se je sprožila in bil je pri priči mrtev. Prestrelil si je glavo. Rajni zapušča ženo in dvoje nepreskrbljenih otrok. Naj bi bil ta slučaj drugim za svarilen vzgled, ki hodijo v nedeljo na lov. Tretja božja zapoved posvečuje praznike, še vedno velja.

b Videm ob Savi. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi dne 19. t. m. igro „Sveta Neža.“

b Brdo-Loke pri Planini. Dopisnik v zadnjem „Slovenskem Gospodarju“ o zadevi volitve občinskega odbora dne 17. februarja t. l. nam je le preveč znan. Najbolj pa vse poštene volilce razjari dejstvo, da se upa sploh svoje delo v našem listu zagovarjati in opleševati. Čemu potem njegovo letanje od hiše do hiše, lov na pooblastila, čemu nedeljo poprej shod na Gračnici? Je-li bilo to vse „ljudska volja?“ Noben izgovor ne pomaga, da se je volil v odbor štajercijanc. Škoda zares, da nima urednik do Brda segajoče škarje, s katerimi bi nekatere jezike pošteno prisrnili, ki so tako marljivo agitirali za planinskega „Štajercijanca“, sovražnika slovenskega ljudstva, in ga tudi spravili v občinski odbor Brdo-Loke. — „Če njega ni v odboru, ne dobimo nič podpore,“ bil je vojni klic. Sedaj pa bodo gotovo ob vsakem deževju vse Brdo sami cekini po 20 K pokrivali. — Drugi vojni klic pa je bil: „Ako Jazbinšek še kot župan ostane, mu bo morala občina „penzion plačati“. Kakšen „penzion“ bodo morali še Planinci svojemu plačevati. — „Revni posestniki“, se mi zares smilite, ker boсте iz celega šolskega okoliša mastno za Planinski vodovod prispevali. — Žalibog, da se med Slovenci take stvari dogajajo.

Ločan X.

Književnost.

§ Smarnice romarja jeruzalemskega. 32 premišljevanj za mesec majnik; obenem molitvenik za romarje v Jeruzalem. — 8% Strani 408. Cena vezane knjige 2 K; po pošti 2K 10 vin. — Pod tem-le naslovom je ravnokar izšla v Cirilovi tiskarni v Mariboru knjiga, katero je spisal č. g. F. S. Šegula, župnik pri Sv. Roku ob Sotli. Skoro vsako leto izidejo med Slovenci kake nove smarnice, ki prinašajo govore, pridige in premišljevanja za mesec majnik. Obdelana je v njih že vsa obširna snov Marijinega češčenja. Med najlepše in najbolj zanimive slovenske smarnice pa moramo prištevati Šegulove. Podajo nam čisto novo, izvirno snov, kakoršne še nobene slovenske smarnice niso razlagale. G. Šegula je bil o velikočnih praznikih leta 1889. v Jeruzalemu. Na svojem dolgem potovanju si je začrtal posebno globoke vtise; vrivši se v domovino, je naredil o njih premišljevanja, in sedaj jih je povil v „šopek smarnic“. V njih kaj lepo opisuje svete kraje in sploh vse, kar je na potu videl ali slišal, k temu pa doda kaj lep nauk. Na primer: Pred vhodom v borno vas Šomeron (Samaria) je prvih slišal pozdrav „Salem aleikum — Mir z vami!“ Razloži ga, opisuje njegov pomen, potem pa dostavi ganljivo premišljevanje o zunanjem in notranjem miru pri ljudeh. Okrašena je knjiga tudi z mnogimi podobami iz jeruzalemskega potovanja. Kot dodatek sledi še molitve in pesmi v majniku. Ker nameravajo Slovenci leta 1910. pod vodstvom vrlih duhovnikov prirediti jeruzalemsko romanje, je knjiga ravno sedaj še tem bolj dobrodošla. — Te smarnice pobožnim Slovencem res prav toplo priporočamo. — Knjiga se naroca v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Vestnik mladinske organizacije.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Mladeniški shod, ki se je vršil dne 13. sušca po pozinem svetem opravilu, se je prav lepo obnesel. Bilo je čez 100 čvrstih mlađenčev in lepo število drugih mož in prijateljev mlađine. Zbrani so pazno poslušali izvajanja g. dr. Hohnjeca, v katerih je krepko pokrtačil naše narodne in verske nasprotnike, in nam priporočal odločnost, odkritost, in prav potrebno družabno lastnost, odpuščanje. Zato se mu prav lepo zahvaljujemo in želimo, da bi nas še večkrat obiskal. Tudi od Sv. Tomaža se je udeležilo lepo število mlađenčev, izmed katerih je mlađenec Pučko v jedrnatih besedah izrazil svoje prepričanje do vere in naroda. Tudi mlađenec Poplatnik je v svojih izbranih besedah omenil potrebno delovanje Mlađeniških zvez. Nato je predsednik Mlađeniške zveze, Stuhec, s primernimi besedami zaključil shod. Mlađina, le tako naprej, in naši verski in narodni sovražniki bodo zmetali orožje od sebe!

Najnovejše novice.

Na shodu v Konjicah dne 19. t. m. govori tudi poslanec dr. Benkovič iz Celja.

Radi slabih učnih uspehov v nemščini na celjski višji gimnaziji, posebno radi žalitev slovenskih

dijakov po profesorju Eisnerju, je interpeliral gospod poslanec dr. Benkovič v seji dne 15. t. m.

Radi napačnega tolmačenja predpisov o prosti žganja na Stajerskem interpelira poslanec dr. Benkovič finančnega ministra. Finančne oblasti smatrajo kot nedopustno prosto kuho žganja, če je kdo v istem letu, ko je žganje kuhal, preje ali pozneje kdaj točil domače vino, četudi le pod vejo ali le v omejenem času. To je protipostavno, ker je le istočasno kuhanje žganja in točenje vina prepovedano. Interpelant zahteva, da se finančnim oblastim na Stajerskem prepove tako samovoljno tolmačenje zakona.

Radi množičnih se nesreč na progi Zidanost Litija, južne železnice, posebno skrčenja števila železniških čuvajev, je interpeliral poslanec dr. Benkovič železniškega ministra, zahtevajoč, da se vzroki teh nesreč preiščejo in bolj skrbti za varnost prometa na tej progi.

Italijanski lesotržci v sevniškem okraju so že mnogo domačinov oškodovali. Družbi Baron Treves in Co. ter Societa anonima itd. pa sploh v Avstriji niste dopuščeni. Poslanec dr. Benkovič je interpeliral v trgovskem ministrstvu, ki se bode oprijelo zarave, ter je stavil interpelacijo na celokupno ministrstvo, da se nepostavnostim konec napravi in oškodovanim povrne škoda. Interesentje naj se obrnejo na poslanca dr. Benkoviča.

Sredisce. Prenavljanje povečane župne cerkve vrlo napreduje. Še pred prazniki bodo dogotovljena oba stranska oltaria, delo mariborskega pozlatarja gospoda Zorattija.

Sredisce. Odličnemu rojaku središkemu, preč. gospodu Matiji Šinko, zlatomašniku, profesorju bogoslovja in župniku v pokolu, je skazal veliki mojster nemškega viteškega reda, nadvojvoda Evgen, odlikovanje. Podelil je zlatomašniku zaslужni Marijanski križec v priznanje za velike zasluge, ki si jih je pridobil za župno cerkev kot velikodusni dobrotnik in požrtvovalni načelnik družbe za zidanje župnijske cerkve. Zaslужnemu odlikovancu naše najiskrenejše čestitke!

I Veteransko društvo v Ljutomeru ima svoj redni občni zbor na Jožetovo dne 19. t. m. v Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru od 9. ure naprej po običajnem vsporedu.

I Kmetijska podružnica za Vučjo vas in okolico ima v nedeljo dne 20. t. m. popoldne ob 2. uri v šoli ustavnovljen občni zbor po sledenem vsporedu: 1. Pozdrav. 2. Predavanje gda. Pirstingerja. 3. Vpisovanje še doseg nepriglašenih udov. 4. Volitev. 5. Predlogi in nasveti. K polnoštivilnemu udeležbi vabi vse prijatelje kmečkega napredka, zlasti pripravljalni odbor.

25.000 posteljnih odej

se mora radi opustitve trgovine takoj prodati in sicer:

Domače odeje, zelo praktična barva, z barvano borduro, okoli 180 cm dolge, K 1.80 komad.

Tigrove odeje, tkane kakor tigrove kože, z barvano borduro, okoli 200 cm dolge, K 2.10 komad.

Le malo časa!

Pošilja se po povzetju, pri odvzetju najmanj šest komadov franko.

Emil Wonka, : Königinhof ob Elbi.

odd. C

odd. D

odd. E

odd. F

odd. G

odd. H

odd. I

odd. J

odd. K

odd. L

odd. M

odd. N

odd. O

odd. P

odd. Q

odd. R

odd. S

odd. T

odd. U

odd. V

odd. W

odd. X

odd. Y

odd. Z

odd. A

odd. B

odd. C

odd. D

odd. E

odd. F

odd. G

odd. H

odd. I

odd. J

odd. K

odd. L

odd. M

odd. N

odd. O

odd. P

odd. Q

odd. R

odd. S

odd. T

odd. U

odd. V

odd. W

odd. X

odd. Y

odd. Z

odd. A

odd. B

odd. C

odd. D

odd. E

odd. F

odd. G

odd. H

odd. I

odd. J

odd. K

odd. L

odd. M

odd. N

odd. O

odd. P

odd. Q

odd. R

odd. S

odd. T

odd. U

odd. V

odd. W

odd. X

odd. Y

odd. Z

odd. A

odd. B

odd. C

odd. D

odd. E

odd. F

odd. G

odd. H

odd. I

odd. J

odd. K

odd. L

odd. M

odd. N

odd. O

odd. P

odd. Q

odd. R

odd. S

<p

Pojasnila o inseratih daje
upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za
10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 12. marca 1910.
Trst 56 82 55 3 76
Linc 78 46 49 14 87

I Močenje postelje!
Ozdravljenje takoj. Starost
in spol naznani. Pojasnila
zastonj. Zavod Aeskulap št.
523, Regensburg na Ba-
varskem. 15

Statina z zelo dobro vodo z go-
stilno s 5 sobami, kuhinjo, 5 kleti,
goveji in živinski hlev, gumino in
škedenj, gozd, njive in travniki,
okoli 6 oralov, ob cesti in ob že-
leznični na Koroškem ležeče se po-
časi proda. Pojasnila daje Na-
vratil v Lipnici (Leibnitz). 60

Želimo vstopiti v službo kot gospo-
dnja, samostojna, vajena tudi gos-
tine, zmožna tudi nemškega je-
zika. Nastop takoj. Naslov v uprav-
ništvu slov. Gosp. 128

Seme prvega kašelskega zelja
prodaje Ig. Mrčina v Zg. Kašiju
pri D. M. v Polju, Kranjsko, po
20 gr. za K 1'10 počasne prosto.
Za pristnost in kaljivost se jamči.
Prodaja se samo lastni pridelek.
Pošilja se z obratno pošto, proti
gotovini ali povzetju. 145

V našem se želi vzeti dobriča
gostilna, pozneje se morda tudi
kupi. V Mariboru ali v okolici.
Ponudbe na poste restante štev.
1000 Lipnica (Leibnitz). 155

Učenec od poštene hiše, se takoj
sprejme v trgovino v mešanim bla-
gom in železom, Franc Korosec,
Gornja Radgona. 118

Več lepih posestev in milin v
prav dobrem stanu pri sv. Lenartu
v Slov. gor. se proda. Več se izve
pri Francu Schütz pri Sv. Trojici
v Slov. gor. 157

Sediarski pomočnik se hitro
sprejme pri A. Hriberniku v Črni
pri Právah, Koroško. 163

Slovenec, pozor! Dobričano pos-
tevce, pol ure od Maribora, se
zaradi preobčirnega posetevje proda.
Posetevje je vse skupaj in meri 30
oralov, je velik sadenosnik, njive in
lepi travniki, ki se lahko živina redi,
nekaj vinogradov v tudi lepi
gozdi, pač lepo kmetsko posetevje
s kmetskim poslopjem! Lega v
lepem kraju, proti solnemu obrnje-
nu. O lastniku posetevja, ki pove
cene, se naj izve pri upravnštvo
slov. Gosp. v Mariboru. 162

Pošten, zanesljiv timčar s 4 ali 5
osobami se takoj sprejme pod zelo
ugodnimi pogoji. Vpraša se pri
Richardu Ogriseg, Weinbaugasse
13, Maribor. 164

Trešje na prodaj: Silvaner, gut-
edel, rjevins, velskrizing, cepljena
na Rip Portalis in S. Ionis, cena
100 komadov 12 krov. A. Turin,
Globoko, pošta Studenice via
Poljčane. 146

Puškarski učenec od poštene hiše,
ki zna tudi nekaj nemški, se takoj
sprejme pri K. Gutić, puškar v Mariboru, Grška
ulica štev. 18. 168

Učenca, kateri bi imel veselje do
kovškega dela in enega pomag-
ca, kateri zna sekire za drvar-
je delati, sprejme takoj Karol
Krančan v Falu ob kor. žel. 182

Učenca, ki ima veselje do slikars-
ke obiti, sprejme pod ugodnimi
pogoji Simon Valentini, slikar in
pleskar, p. Podgora, Koroško. 181

Dveletnega močnega fanteka odda
za svojega poštenega uboga mati.
Naslov v upravnštvo. 176

Išče se priden, marljiv domači
klapac in izkušen, nekoliko sta-
rejši kavar. Ona morata imeti
dobra spričevala in biti na dobrem
glasu. Plača 14 K mesečno in čez
leta 24 K. La delavn, trezni ljudje
naj se javijo pri g. Konradu Fürst
v Ptuju. 188

Na prodaj je malo posetevje, 10
minut iz železnične postaje Šmarje
pri Jelšah, sestojec iz vinograda
z novim nasadom, njive in sad-
enosnikom najpremenitejših jabol-
čnih vrst in drogega suda, kar
vso že rodi, iz majhnega hleva in
akoro nove hiše tuk cerke stoječe
pripravno za kakšega vpoke-
negra č. g. duhovnika. Natančuje
se izve pri lastniku Kopf August,
posetnik v Šmarji pri Jelšah.
205

Lep umetni mljin na zelo obiskanem
kraju se takoj po ceni proda.
Naslov v upravnštvo. 202

Delavnica za popravila!

Toda postreža! Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih
stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastonj!
Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont.-ura K 3:50
Pristna srebrna ura " 7:—
Original omega ura " 18:—
Kuhinjska ura " 4:—
Budiljka, niklasta " 8:—
Porocni prstani " 2:—
Srebrne verižice " 2:—

Vedetna jamstva!

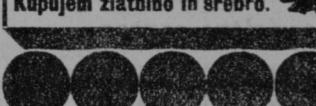
Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gospodska ulica 26.

Kupujem zlatnine in srebro.

Štefan Kaufmann
trgovec z železom 23
v Radgoni,
priporoča najboljše ocelne
motike in lepote, dobre ko-
se in srpe, pravo štajersko
železo se dobri po najnižji
ceni in solidni postrežbi.

občnemu zboru,

Hranilnice in posojilnice v Šmarji,

registravne zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v sredo, 23. marca t. l. ob pol 2. uri
popoldne v lastni hiši (Kartinov dom).

DNEVNI RED :

Kmečka hranilnica in posojilnica v Framu

regist. zadruža z neomejeno zavezo,
uljudno vabi k

občnemu zboru,

ki se vrši na Cvetno nedeljo ob 1. uri popoldne v po-
sojilniških prostorih.

Dnevni red :

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Premembra pravil.
5. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo navzočih zadosti ude-
ve, se bode vršili eno uro pozneje ravnotam drugi občni zbor,
ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi.

K obilni udeležbi uljudno vabi

načelstvo.

VABILO

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Šmarji,

registravne zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v sredo, 23. marca t. l. ob pol 2. uri
popoldne v lastni hiši (Kartinov dom).

DNEVNI RED :

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti načelstva in slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti občnega zbora ob pol 2. uri,
vrši se isti ob 2. uri popoldne v smislu § 40 alin. b za-
drožnih pravil.

NAČELSTVO.

Razpis.

Za zgradbo novega gospodarskega poslopja za žup-
ničke v Kapelah pri Brežicah, na okroglo 9100 K prora-
čunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne po-
nudbene obravnavne.

Pismene in zapečetane ponudbe naj se z napovedbo
popusta ali doplačila predložijo do 10. aprila t. l. do 3. ure
popoldne župniškemu uradu istotam, na kar se otvorijo in
delo odda proti vlogi 5%, vadija od stavbenih stroškov.

Cerkv. skladb. odbor si pridrži izrecno pravico si iz-
brati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene.

Načrt, proračun in stavbeni pogoji so na ogled v žup-
niškem uradu v Kapelah.

KAPELE, dne 13. marca 1910.

221

Miha Sevnik, načelnik.

Oklic.

8. avgusta 1908 je pogorela sosedčka Pischeldorf ob
Leithi, Nižje Avstrijsko; skoro polovica vasi in žal tudi
župniška cerkev ste postali žrtev.

Oblastvena komisija je dognala, da je treba cerkev novosediati.
Obubežna mala občina Pischeldorf ne more iz lastnih sredstev hiše božje
postaviti. Poldružno leto je preteklo od aserčnega dneva, a ni se še
nikdo dotaknil razvalin cerkve. V obupnem položaju je sklenil pod-
pisani načelnik družbe sv. Štefana, Dunaj XVI., Wattgasse 16, z raz-
prodajo nabožnih predmetov, križev, kapelic brez ali z godbo in uro,
rožnih vencev itd., trkati na milodarnost javnosti.

Cisti dobiček se steka k cerkvenemu stavbenemu skladu Pischeldorf
in tako je nagromačenih mnogo temeljnih kamnov od milosrđnih
dobrotnikov; vendar se je v zadnjem času zgodila velika škoda, da so
provincijalni listi ne poznajo dejstva ali na podlagi krivih poizvedovanj
celo podjetje kot sleparje razkrivali in agentom, ki se zamorejo vedno
legitimirati, težkočas napravljati. Od teh so tri zaprli pod neopra-
vičenimi sumanjami in se je postal 80 predmetov nazaj — s čemur
trpi podjetje znatno škodo.

Podpisani potrdijo resnično, da so potnikom dani pooblastila in
prisrčne prošnje prave in da ni v njih besedice neresnične. Konečno
prosijo podpisani p. n. velečastite župniške urade, naj podpišejo pot-
nikom, ki se morajo pri njih oglašati, in župljano dobrohotno izredi,
da v teh slučajih niso bili opeharjeni, da doseže ponosrečena občina
kmalu župniško cerkev. Temu pomoži Bog!

Vnaprej smatramo samo one pogotnike edinoprave, ki pokažejo
pooblastilo, katero mora biti opremljeno najmanj z župniškim in ob-
dinski pečatom Pischeldorf in pod. isamo najmanj od treh oseb, ki
so v oklicu z imenom in stanom označene.

Josef Pillitsch, Thomas Guggenberger, Mihael Schullitz,
cerk. oče. župnik in nač. družbe sv. Štefana. cerk. oče.

Cerkvenostavbeni komite Pischeldorf na L., N. Avstr.

Franz Cinkl, Martin Wagner, Josef Fehrer,
župnik in predstojnik namestnik, župan
stavb. komiteja. v Pischeldorfu ob L.

Johann Fehrer, Ferdinand Friedl, Mathias Hafenscher,
član komiteja. tajnik. član komiteja.

Razglas.

Županstvo Teharje da na znanje, da v Teharjih letos
ne bo živinski sejem 26. sušca kakor navadno, ampak 5.
aprila kot prvi dan po Marijinem oznanjenju.

Županstvo Teharje, dne 16. sušca 1910.

235

VABILO

na

občni zbor

,Posojilnice v Vitanji,

reg. zadruge z neom. zavezo,

v sredo, dne 30. marca 1910, ob eni uri popoldne v
lastni hiši.

Dnevni red:

1. Rektifikacija revizijskega zapisnika.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1909.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Predlogi in slučajnosti.

Načelništvo.

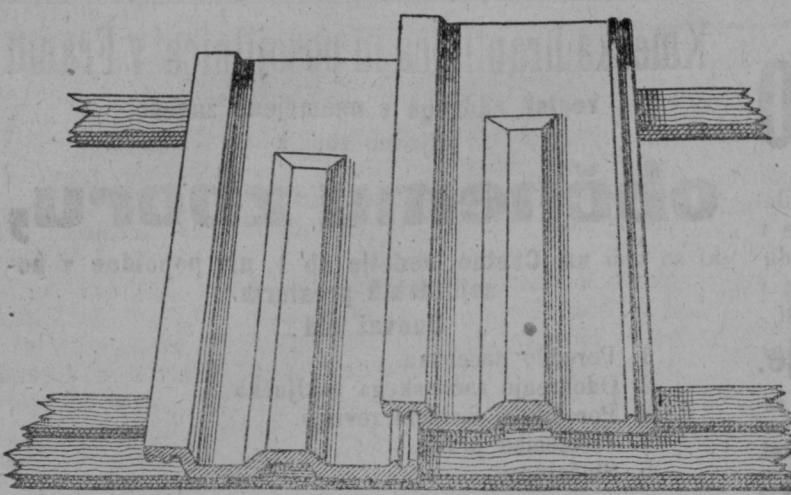
Na prodaj je lepo posetevje, ležeče
pri veliki cesti, z gospodarskim
poslopjem, zraven mlin na dva
tečja, stanovanjem, tudi z go-
sodarskim poslopjem; posetevje
meri 26 oralov. Prodaja se skupaj
ali na dvoje. Kje, pove g. Jakob
Kramberger, massar pri Sv. Marijeti
ob Pesnici. 233

Odda se služba mačnarsja in
organista pri Veliki N. delji. Na-
stopesti je služba 1. maja. Cerkveno
predstovništvo Vel. Ned. 226

Opomba: V slučaju nesklepčnosti občnega zbor ob
1. uri, se isti vrši ob 2. uri popoldne v smislu § 35. (alin. a)
zadružnih pravil.

Načelstvo.

224

F. P. Vidic & Co., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

183

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in privezni nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostje, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Hiša z vrtom

v lepem prijaznem trgu Sevnica je za K 6500 — na prodaj. Povprašati je pri lastniku

Karl Cimperšek,
trgovec, Sevnica.

218

Učenca,

zdravega fanta z dobrim šolskim spričevalom sprejemam takoj v mojo trgovino, istotako enega pridnega in solidnega, mladega komilja.

Milan Hočavar,
trgovina špecerijskega blaga
CELJE, Glavni trg 10.

200

VABILO

k

II. rednemu občnemu zboru

Kmečke hranilnice in posojilnice v KONJICAH,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo
ki se bode vršil na velikonočni pondeljek dne 28. sušča
1910 ob 3. uri popoldne v zadružni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1909.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.
6. Podučni govor g. nadrevizorja g. VI. Pušenjaka.

Načelstvo.

NB. Uraduje se vsaki četrtek ali če je ta dan praznik v sredo poprej in vsak sejmski dan od 9. do 12. ure dopoldne v lastni pisarni, ki se nahaja v stari šoli poleg cerkve. Hranilne vlege se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$. Hranilne knjizice drugih zavodov se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Posojila se dajejo na osebni kredit po $5\frac{1}{2}\%$, na vknjižbo po 5%. Delokrog zadruge se razteza na župnije: Konjice, Sv. Jernej, Žiče, Spitalič, Črešnjice, Stranice, Zreče, Cadram in Prihova.

222

Njive, travnike in gozde

grajštine Bežigrad pri Celju se bode dne 21. marca 1910 ob pol 9. uri v grajščini na drobno pod ugodnimi pogoji, plačilo na več letnih obrokov, prodalo. Proda se tudi hiša štv. 31 in 34 v Slov. Bistrici.

Več se izve pri oskrbniku v grajščini Bežigrad in Antonu Belec-u v Št. Vidu nad Ljubljano.

209

Prva tovarna finih švicarskih pletenin

še v vseh Štajerskih mestih gospo, ki imajo mnogo znancev, za prodajo njenih perilnih vezil, vezenih oblik, bluz, žepnih robev i. t. d. po vzorcih. Krasne novosti in špecijalitete. Najnoveljsé pariske mode. Visoka provizija Blago se pošlje s plačano carino v hišo. Ponudba se prosijo pod šifro Z. G. 698 Rudolf Mesze, St. Gallen, Schweiz.

230

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

220

Kaj je Eufon?

„Eufon“ je najnoveljsi, najpriprostje, najglasnejši torek najboljši godbeni aparat, katerega lahko nese vsak fantič v majhnem kovčeku, kakor kaže poleg stojeca slike. Druga slika nam predovi „Eufon“ po svoji zunanji obliki. Eufon nima trompete ali nobenega roga kakor navadni gramofoni, ki zadežejo vsled tega veliko prostora; vendar se lahko igrajo na „Eufon-u“ vse raznovrstne gramofonske plošče kakor: Odeon, Jumbo, Gramofonrekord, Zonofon itd. Cena ploščam je od

2 do 6 K; cena „Eufona“ od 75 do 200 K. Eufon se dobi v 5 velikostih št. 1 75 K, št. 2 100 K, št. 3 130 K, št. 4 200 K, št. 5 eufonautomat 140 K. Aparati so 32 — 33 cm dolgi, 14 — 16 cm visoki in 7 — $7\frac{1}{2}$ kg težki. Jako priporočljiv je Eufon št. 2. Plačuje se tudi na obroke.

Na razpolago so tudi vsako-vrstni gramofoni in orkestrijoni. V plačilo oziroma v zameno se vzamejo vsi stari raznovrstni godbeni aparati po najvišji ceni. Za vsako staro veliko ploščo damo 1 K, ako se vzame najmanj šest novih plošč.

158

Zinauer & Co.
Sv. Jakob v Sl. gor.,
Štajersko.

Kaj naj

sedaj pijem, ko mi je zdravnik pojasnil, da je bobova kava škodljiva mojemu zdravju?

Odgovor:

Kathreiner Kneipp-sladno kavo, katera ima vsled posebnega pripravljalnega načina duh in okus bobove kave, je redilna in vrhtega poceni. Ni boljšega zajutrka za mlado in staro.